



## DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2013, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

19 iunie 2014

O13 nr. 38

Biroului Permanent al  
Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind deșeurile.

*Anexă:*

1. Proiectul de lege - 68 fișe
2. Nota informativă – 6 fișe

D. Bodnar / Radu Deputați în Parlament

C. Cenazneanu / Bogdan  
S. U. Arhieic / Dumitru  
V. VACARCIUC / V. Vacarciuc  
Ion Hodor / Ion Hodor  
Ana Gutu / Ana Gutu

19 iunie 2014

19 06 2014 14

## LEGE privind deșeurile

Prezenta lege organică stabilește cadrul normativ privind gestionarea deșeurilor, în vederea protejării sănătății populației și a mediului. Prezenta lege transpune Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 312 din 22 noiembrie 2008.

Având în vedere necesitatea asigurării compatibilității actelor legislative cu legislația comunitară prin procedura de armonizare, eliminării contradicțiilor și stabilirii cadrului legal necesar pentru promovarea unui ansamblu de reglementări juridice armonizate cu legislatia comunitară, în temeiul art.72 alin.(3) lit.r) din Constituția Republicii Moldova,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

### **Capitolul I**

### **DISPOZIȚII GENERALE**

#### **Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare**

(1) Obiectul prezentei legi îl constituie stabilirea unor măsuri în vederea protecției mediului și a sănătății populației prin prevenirea sau reducerea efectelor adverse generate de producerea și gestionarea deșeurilor și a efectelor generale ale folosirii resurselor și creșterea eficienței folosirii acestora.

(2) Prevederile prezentei legi nu se aplică:

- a) efluenților gazoși emiși în atmosferă;
- b) terenurilor (in situ), inclusiv solurilor contaminate neexcavate și clădirilor legate permanent de sol;
- c) solurilor necontaminate și altor materiale naturale excavate în cadrul activităților de construcție, în cazul în care aceste materiale vor fi utilizate în stare naturală pe terenul de unde au fost excavate;
- d) deșeurilor radioactive;
- e) explozibili dezafectați;
- f) materiilor fecale, în cazul în care acestea nu intră sub incidența alineatului (3) litera (b), păielor și altor materii naturale nepericuloase provenite din agricultură sau silvicultură și care sunt folosite în agricultură sau silvicultură sau pentru producerea de energie din biomasă prin procese sau metode care nu dăunează mediului și nu pun în pericol sănătatea populației;

(3) În masura în care sunt reglementate prin alte acte legislative, se exclud din domeniul de aplicare al prezentei legi urmatoarele:

- a) apele uzate;
- b) subprodusele de origine animală, inclusiv produsele transformate, cu excepția produselor care urmează să fie incinerate, depozitate sau utilizate într-o instalație de producere a biogazului sau a compostului;
- c) carcasele de animale care au decedat în orice alt mod decât prin sacrificare, inclusiv ale animalelor care au fost sacrificiate pentru eradicarea unei epizootii, și care sunt eliminate conform prevederilor legale specifice sanitar-veterinare;
- d) deșeurile care rezultă în urma prospectării, extracției, tratării și depozitării resurselor minerale, precum și cele rezultate din exploatarea carierelor.

(4) Fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute de alte acte legislative aplicabile, sedimentele depuse în apele de suprafață în scopul gestionării apelor și a căilor navigabile sau al prevenirii inundațiilor, al atenuării efectelor inundațiilor și ale secerii sau ale asanării terenurilor, nu intră sub incidența prezentei legi în cazul în care se dovedește că respectivele sedimente sunt nepericuloase.

(5) Gestionarea anumitor categorii de deșeuri va fi reglementată prin elaborarea unor acte legislative și normative (reglementări specifice), în conformitate cu reglementările internaționale relevante din domeniul managementului deșeurilor.

## **Articolul 2. Definiții**

În sensul prezentei legi, se aplică urmatoarele definiții:

1) *autorizație de mediu pentru gestionarea deșeurilor* - actul technico-juridic emis de organul central de mediu al administrației publice conform prezentei legi, prin care se permite desfășurarea activităților de gestionare a deșeurilor.

2) *bio-deșeurile* - deșeurile biodegradabile provenite din grădini și parcuri, deșeurile alimentare sau cele provenite din bucătăriile gospodăriilor private, restaurantelor, firmelor de catering sau din magazine de vânzare cu amănuntul și compatibile cu deșeurile provenite din uzinele de prelucrare a produselor alimentare;

3) *broker* - orice persoană care se ocupă de valorificarea sau eliminarea deșeurilor în numele altor persoane, inclusiv brokerii care nu intră fizic în posesia deșeurilor;

4) *cele mai bune tehnici disponibile (BAT)* - stadiul de dezvoltare cel mai avansat și eficient înregistrat în dezvoltarea unei activități și a modurilor de exploatare, care demonstrează posibilitatea practică de a constitui referința pentru stabilirea valorilor-limită de emisie în scopul prevenirii poluării, iar în cazul în care acest fapt nu este posibil, pentru a reduce în ansamblu emisiile și impactul asupra mediului în întregul său:

a) *tehnici* - se referă deopotrivă la tehnologia utilizată și modul în care instalația este proiectată, construită, întreținută, exploatată, precum și la scoaterea din funcțiune a acesteia și remedierea amplasamentului, potrivit legislației în vigoare în domeniul expertizei ecologice;

b) *disponibile* - se referă la acele cerințe care au înregistrat un stadiu de dezvoltare ce permite aplicarea lor în sectorul industrial respectiv, în condiții economice și tehnice viabile, luându-se în considerare costurile și beneficiile, indiferent dacă

aceste tehnici sunt sau nu utilizate ori realizate la nivel național, cu condiția ca aceste tehnici să fie accesibile operatorului;

c) *cele mai bune* - se referă la cele mai eficiente tehnici pentru atingerea în ansamblu a unui nivel ridicat de protecție a mediului în întregul său;

5) *colectare* - strângerea deșeurilor, inclusiv sortarea și stocarea preliminară a deșeurilor, în vederea transportării la o instalație de tratare;

6) *colectare separată* - colectarea în cadrul căreia un flux de deșeuri este păstrat separat în funcție de tipul și natura deșeurilor, cu scopul de a facilita tratarea specifică a acestora;

7) *depozit de deșeuri* reprezintă un amplasament de evacuare a deșeurilor pentru depozitarea deșeurilor pe sau în pământ (adică în subsol), care includ:

a) spații interne pentru evacuarea deșeurilor (un producător de deșeuri își construiește propria rampă pentru evacuarea deșeurilor la locul de producție) și

b) amplasamente permanente (adică pentru o perioadă mai lungă de un an) care sunt utilizate pentru depozitarea temporară a deșeurilor,

dar care nu includ:

a) locuri unde deșeurile sunt descărcate pentru a permite pregătirea acestora pentru transportul ulterior în scopul recuperării, tratării sau evacuării în altă parte;

b) depozitarea deșeurilor înainte de recuperarea pentru tratare pentru o perioadă de maximum trei ani în general sau înainte de evacuare pentru o perioadă de maximum un an;

8) *deșeuri* - orice substanță sau obiect de care deținătorul le aruncă sau are intenția sau obligația să le arunce;

9) *deșeuri municipale* - deșeuri menajere și alte deșeuri, care, datorită naturii sau compoziției lor, sunt similare deșeurilor menajere;

10) *deșeuri periculoase* - orice deșeuri care prezintă una sau mai multe din proprietățile periculoase enumerate în anexa nr. 3;

11) *deținător de deșeuri* - producătorul deșeurilor sau persoana fizică sau juridică care se află în posesia acestora;

12) *eliminare* - orice operațiune care nu este o operațiune de valorificare, chiar și în cazul în care una dintre consecințele secundare ale acesteia ar fi recuperarea de substanțe sau de energie. Anexa nr. 1 stabilește o listă a operațiunilor de eliminare;

13) *evaluarea ciclului de viață* în legătură cu un produs - o evaluare a efectelor asupra mediului determinate de producția, distribuția, comercializarea și utilizarea produsului, inclusiv valorificarea și eliminarea acestuia, precum și utilizarea energiei și materiilor prime și producția de deșeuri din oricare dintre activitățile menționate;

14) *gestionarea deșeurilor* - colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea deșeurilor, inclusiv supervizarea acestor operațiuni și întreținerea ulterioară a amplasamentelor de eliminare, inclusiv acțiunile întreprinse de un comerciant sau un broker;

15) *pregătirea pentru reutilizare* - operațiunile de verificare, curățare sau valorificare prin reparare, prin care produsele sau componentele produselor care au devenit deșeuri sunt pregătite pentru a fi reutilizate fără nicio altă operațiune de pre-tratare;

16) *prevenire* - măsurile luate înainte ca o substanță, un material sau un produs să devină deșeu, care reduc:

- a) cantitatea de deșeuri, inclusiv prin reutilizarea produselor sau prelungirea duratei de viață a acestora;
- b) efectele nocive ale deșeurilor asupra mediului și sănătății populației, sau
- c) conținutul de substanțe nocive al materialelor și produselor;

17) *producător de deșeuri* - orice persoană ale cărei activități generează deșeuri (producător inițial de deșeuri) sau orice persoană care efectuează operațiuni de pre-tratare, amestecare sau de alt tip, care duc la modificarea naturii sau a compoziției acestor deșeuri;

18) *reciclare* - orice operațiune de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a-și îndeplini funcția lor inițială sau pentru alte scopuri. Aceasta include retratarea materialelor organice, dar nu include valorificarea energiei și conversia în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau pentru operațiunile de rambleiere;

19) *recuperare* - orice operație prin care se regenerează/ se obține din nou un material sau o substanță care altfel s-ar pierde;

20) *regenerarea uleiurilor uzate* - orice proces de reciclare prin care uleiurile de bază pot fi produse prin rafinarea uleiurilor uzate, în special prin îndepărțarea contaminanților, a produselor de oxidare și a aditivilor conținuți de acestea;

21) *reutilizare* - orice operațiune prin care produsele sau componente care nu au devenit deșeuri sunt utilizate din nou în același scop pentru care au fost concepute;

22) *tratare* - operațiunile de valorificare sau eliminare, inclusiv pregătirea prealabilă valorificării sau eliminării;

23) *uleiuri uzate* - toate uleiurile minerale sau lubrifiantii sintetici sau uleiurile industriale care au devenit improprii folosinței pentru care au fost destinate inițial;

24) *valorificare* - orice operațiune care are drept rezultat principal faptul că deșeurile servesc unui scop util prin înlocuirea altor materiale care ar fi fost utilizate într-un anumit scop, sau faptul că deșeurile sunt pregătite pentru a putea servi scopului respectiv, în întreprinderi sau în economie în general. Anexa nr. 2 stabilește o listă a operațiunilor de valorificare.

### **Articolul 3. Ierarhia deșeurilor**

(1) Ierarhia deșeurilor, astfel cum este prezentată mai jos, se aplică în calitate de ordine a priorităților în cadrul legislației și al politicii în materie de prevenire a generării și de gestionare a deșeurilor:

- a) prevenirea;
- b) pregătirea pentru reutilizare;

- c) reciclarea;
- d) alte operațiuni de valorificare, de exemplu valorificarea energiei, și
- e) eliminarea.

(2) Aplicarea ierarhiei deșeurilor menționată la alin. (1) are ca scop încurajarea unei gestionări eficiente a deșeurilor, astfel încât să se reducă efectele negative ale acestora asupra mediului.

(3) În acest sens, pentru anumite fluxuri de deșeuri specifice, aplicarea ierarhiei deșeurilor poate suferi modificări în baza evaluării de tip analiza ciclului de viață a efectelor globale ale generării și gestionării acestor deșeuri.

(4) Autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului, asigură un proces transparent de elaborare a legislației și a politicii în domeniul gestionării deșeurilor cu respectarea prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional cu modificările și completările ulterioare.

(5) Autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului ia în considerare principiile generale ale protecției mediului, al precauției și durabilității, fezabilității tehnice și viabilității economice, protecției resurselor, precum și impactul global asupra mediului, sănătății populației, economiei și societății, potrivit prevederilor art. 1 și art. 4.

#### **Articolul 4. Protecția sănătății populației și a mediului**

Gestionarea deșeurilor se realizează prin metode și procedee ce nu pun în pericol sănătatea populației și mediul înconjurător, iar autoritățile competente conform prezentei legi controlează activitățile de valorificare și eliminare a deșeurilor, urmărind ca acestea:

- a) să nu prezinte riscuri pentru apă, aer, sol, flora și fauna;
- b) să nu producă poluare fonică sau miros neplăcut;
- c) să nu afecteze peisajele sau zonele protejate.

#### **Articolul 5. Subproduse**

Pentru ca un subprodus, care rezultă în urma unui proces de producție al cărui obiectiv principal nu este producerea acestuia, să nu fie considerat deșeu în sensul definitiei din art. 2 pct. 8), dar să fie considerat produs derivat, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- a) utilizarea ulterioară a subprodusului respectiv este sigură;
- b) subprodusul poate fi utilizat direct, fără a fi supus unei alte prelucrări suplimentare decât cea prevăzută de practica industrială obișnuită;
- c) subprodusul rezulta ca parte integrantă a unui proces de producție; și
- d) utilizarea ulterioară este legală, și anume subprodusul îndeplinește toate cerințele pertinente privind producția, protecția mediului și a sănătății pentru utilizarea specifică și nu va produce efecte globale nocive asupra mediului sau a sănătății populației.

#### **Articolul 6. Încetarea statutului de deșeu**

(1) Anumite categorii de deșeuri încețează să mai fie considerate deșeuri în sensul definiției din art. 2 pct. 8), în momentul în care au trecut printr-o operațiune de valorificare, inclusiv reciclarea, și îndeplinesc o serie de criterii specifice definite de următoarele condiții:

- a) substanța sau obiectul rezultat se utilizează în mod curent pentru îndeplinirea unor scopuri specifice;
- b) există o plătă sau cerere pentru substanța sau obiectul în cauză;
- c) substanța sau obiectul îndeplinește cerințele tehnice pentru îndeplinirea scopurilor specifice și respectă normele aplicabile produselor; și
- d) utilizarea substanței sau a obiectului nu va produce efecte nocive asupra mediului sau a sănătății.

(2) Acolo unde se consideră necesar, criteriile pot include și valori limită pentru poluanți și luarea în considerare a eventualelor efecte negative asupra mediului ale substanței sau produsului în cauză.

(3) Deșeurile care încețează să mai fie considerate deșeuri în conformitate cu alineatele (1) și (2), încețează de asemenea să mai fie considerate deșeuri în scopul atingerii obiectivelor de valorificare și reciclare prevăzute de alte acte legislative nationale aplicabile, în cazul în care îndeplinesc cerințele privind reciclarea sau valorificarea prevăzute de aceste acte.

## **Articolul 7. Lista deșeurilor**

(1) Lista deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase, și actualizarea periodică a acesteia se elaborează de către autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului și se aprobă prin hotărâre de Guvern.

(2) Lista deșeurilor este obligatorie pentru a determina dacă un deșeu trebuie considerat deșeu periculos.

(3) Includerea unui obiect sau a unei substanțe pe listă nu înseamnă că respectivul obiect sau respectiva substanță se consideră ca fiind deșeu în orice împrejurare. O substanță sau un obiect este considerat deșeu numai în cazul în care corespunde definiției prevăzute de art. 2 pct. 8) din prezenta lege.

(4) Producătorii și deținătorii de deșeuri, persoane juridice sunt obligați să încadreze, fiecare tip de deșeu generat din propria activitate, în lista deșeurilor menționată la art. 7 alin. (1).

(5) În cazul unui tip de deșeu care se încadrează potrivit listei deșeurilor menționată la art. 7 alin. (1) sub două coduri diferite în funcție de posibila prezență a unor caracteristici periculoase, codurile marcate cu asterix, încadrarea ca deșeu nepericulos se realizează de către producătorii și deținătorii de astfel de deșeuri numai în baza unei analize a originii, testelor, bulenilor de analiză și a altor documente relevante.

(6) Laboratorul de referință, stabilit de către autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului, analizează cazurile de incertitudine referitoare la caracterizarea și încadrarea deșeurilor.

(7) Producătorii și deținătorii de deșeuri, persoane juridice sunt obligați să efectueze și să dețină o caracterizare a deșeurilor periculoase generate din propria activitate și a deșeurilor care pot fi considerate periculoase datorită originii sau compoziției, în scopul determinării posibilităților de amestecare, a metodelor de tratare și eliminare a acestora.

(8) Producătorii și deținătorii de deșeuri sunt obligați să încadreze, în codurile din Lista deșeurilor, cu completările ulterioare, fiecare tip de deșeu generat de propria activitate, pe baza reglementărilor specifice pentru gestionarea deșeurilor.

(9) Pe baza originii, testelor, rezultatelor de analiză și a altor documente relevante puse la dispoziție de producătorii și deținătorii de deșeuri menționați în alin. (7) și (8), autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului consideră că un deșeu este periculos chiar dacă acesta nu figurează ca atare pe lista de deșeurilor menționată la art. 7 alin (1), dacă acesta prezintă una sau mai multe din proprietățile enumerate în anexa nr. 3 la prezenta lege.

(10) În cazul în care autoritatea publică centrală pentru protecția mediului deține dovezi care arată că un deșeu care figurează pe lista deșeurilor prevăzută la art. 7 alin.(1) ca fiind periculos nu prezintă niciuna din proprietățile enumerate în anexa nr. 4 la prezenta lege poate considera acest deșeu ca fiind nepericulos.

(11) Se interzice reclasificarea deșeurilor periculoase ca deșeuri nepericuloase prin diluarea sau amestecarea acestora în scopul de a diminua concentrațiile inițiale de substanțe periculoase la un nivel mai mic decât nivelul prevăzut pentru ca un deșeu să fie definit ca fiind periculos.

## **Capitolul II** **COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE** **ȘI LOCALE**

### **Articolul 8. Competența Guvernului**

Guvernul:

- a) realizează obiectivele și stabilește direcțiile prioritare în domeniul gestionării deșeurilor;
- b) aprobă Strategia de gestionare a deșeurilor și Programul național pentru gestionarea deșeurilor;
- c) aprobă actele normative în domeniul gestionării deșeurilor, întru asigurarea implementării prezentei legi;
- d) determină modalitatea de gestionare a unor categorii de deșeuri, inclusiv a celor periculoase în conformitate cu prevederile prezentei legi și a legislației internaționale;
- e) ia, în cazul în care autoritățile administrației publice locale nu-și dau acordul, deciziile definitive pentru amplasarea obiectivelor regionale de importanță națională privind valorificarea, tratarea, reciclarea, eliminarea, depozitarea sau

înhumarea deșeurilor, cu condiția respectării cerințelor de mediu și a altor cerințe de ordin social.

## **Articolul 9. Atribuțiile autorității administrației publice centrale în domeniul mediului**

(1) Autoritatea competentă căreia îi revin atribuții și responsabilități în ceea ce privește regimul deșeurilor este autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului.

(2) Autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului:

- a) elaborează Strategia de gestionare a deșeurilor și Programul național pentru gestionarea deșeurilor;
- b) inițiază, cu consultarea și avizul ministerelor interesate, proiecte de acte normative pentru gestionarea deșeurilor;
- c) efectuează expertiza ecologică de stat și eliberarea avizelor asupra reglementărilor specifice în domeniul gestionării deșeurilor, inclusiv elaborate de celealte autorități publice;
- d) monitorizează impactul asupra factorilor de mediu cauzat de deșeuri;
- e) controlează și reglementează activitățile de gestionare a deșeurilor în conformitate cu atribuțiile și competențele stabilite prin lege;
- f) constituie ghișeul unic pentru eliberarea autorizațiilor de mediu pentru gestionarea deșeurilor;
- g) eliberează în baza art. 25 prin intermediul ghișeului unic și retrage, în condițiile legii, autorizațiile de mediu pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv pentru dotarea și disponibilitatea permanentă a instalatiilor de preluare a deșeurilor generate;
- h) elaborează conform principiilor prezentei legi procedura de emitere, completare și suspendare a autorizațiilor de mediu, pentru activități de gestionare a deșeurilor;
- i) stabilește ținte medii de colectare separată și reciclare pentru deșeurile produselor supuse unui regim de răspundere extinsă a producătorului în conformitate cu reglementările specifice pentru aceste produse aprobate de Guvern;
- j) contribuie la colectarea informației privind generarea, colectarea, valorificarea, tratarea eliminarea, și depozitarea deșeurilor;
- k) organizează, împreună cu celealte autorități publice și cu organizațiile neguvernamentale, programe de instruire și educare a populației în domeniul gestionării deșeurilor;
- l) efectuează evaluarea de mediu a programelor de transportare, depozitare, prelucrare, neutralizare, recuperare, utilizare, depozitare și distrugere a deșeurilor;

- m) evaluează și aproba planurile de gestionare a unor categorii de deșeuri, menționate în capitolul VII a prezentei legi;
- n) efectuează expertiza ecologică de stat a documentației de proiect pentru construcția sau reconstrucția întreprinderilor și altor obiective generatoare de deșeuri;
- o) reglementează activitatea de import, tranzit și export al deșeurilor;
- p) eliberează documentele de notificare la transportarea transfrontieră a deșeurilor, conform prevederilor stabilite de Guvern;
- r) instituie, menține și actualizează Sistemul Informatic „Managementul deșeurilor”;
- s) coordonează procesul de constituire, operare și emitere a deciziei de eliberare a garanției financiare stabilite pentru acoperirea costurilor de finanțare a operațiunilor de colectare, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor de produse supuse unui regim de răspundere extinsă a producătorului;
- t) înaintează organelor de drept propunerile de sistare a activității agenților economici în cazul nerespectării legislației de mediu, în condițiile Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător;
- u) colaborează cu organismele similare din alte țări, efectuează studiul, sintetizarea și propagarea experienței internaționale în domeniu, controlează îndeplinirea obligațiilor ce îi revin Republicii Moldova conform acordurilor internaționale în domeniul gestionării deșeurilor.

## **Articolul 10. Atribuțiile organului de control de stat în domeniul gestionării deșeurilor**

(1) Organul de control de stat în domeniul gestionării deșeurilor este o autoritate administrativă, abilitată cu funcțiile de control în domeniul protecției mediului, subordonată autorității administrative centrale în domeniul mediului.

(2) Organul de control de stat în domeniul gestionării deșeurilor dispune de subdiviziuni teritoriale în interiorul țării și dirijează sub aspect organizatoric și metodologic activitatea acestora.

(3) Organul de control de stat al gestionării deșeurilor îndeplinește următoarele atribuții:

- 1) *În domeniul implementării politicii de stat în domeniul gestionării deșeurilor:*
  - a) asigură promovarea politicii de stat în domeniul gestionării deșeurilor;
  - b) asigură implementarea sistemului integrat de gestionare a deșeurilor;
  - c) participă la elaborarea și implementarea strategiilor de gestionare a deșeurilor și programelor speciale de prevenire și pronosticare a formării deșeurilor, precum și de combatere și lichidare a focarelor de stocuri de deșeuri periculoase;

- d) participă la elaborarea și avizarea proiectelor de acte legislative și normative privind gestionarea deșeurilor;
- e) participă la implementarea tratatelor și acordurilor internaționale ce țin de gestionarea deșeurilor și transportarea transfrontieră a acestora;
- f) colaborează, în limitele competenței sale, pe probleme de gestionare a deșeurilor cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu Academia de Științe a Moldovei și alte instituții de cercetări științifice, cu administrațiile portuare, cu instituții de învățămînt și asociații obștești de profil, cu alte persoane juridice de drept public sau privat, precum și cu persoane fizice, după caz.
- g) organizează, în limitele competenței, seminare, conferințe la nivel republican și regional, instruirea cadrelor, agenților economici și informarea publicului pe problemele ce țin de gestionarea deșeurilor;

2) *În domeniul exercitării controlului de stat în domeniul gestionării deșeurilor:*

- a) exercită controlul de stat, supravegherea și monitorizarea gestionării deșeurilor, inclusiv a deșeurilor de produse supuse unui regim de răspundere extinsă a producătorului, în domeniile de activitate economică asupra respectării prevederilor prezentei legi și actelor normative de către instituții, organizații, agenții economici cu orice formă de proprietate și apartenență departamentală și persoanele fizice, inclusiv străine;
- b) exercită controlul de stat privind respectarea de către organizații, instituții și agenții economici a limitelor de depozitare a deșeurilor a țintelor de colectare separată și reciclare a diferitor fluxuri de deșeuri și a deșeurilor de produse supuse unui regim de răspundere extinsă a producătorului;
- c) efectuează expertiza ecologică de stat a documentației de planificare și de proiect pentru construcția, extinderea, reconstrucția, reutilarea, modernizarea, reprofilarea, conservarea, demolarea și lichidarea obiectelor de gestionarea a deșeurilor;
- d) ține evidență și efectuează inventarieri la întreprinderi, instituții și organizații a formării, valorificării și eliminării deșeurilor, precum și stocurilor de deșeuri păstrate;
- e) sisteză activitatea agenților economici în cazul nerespectării cerințelor prezentei legi și actelor normative de implementare a legii;
- f) examinează contravenții și aplică sancțiuni, conform Codului contravențional și înațiează acțiuni pentru compensarea prejudiciului cauzat mediului ca urmare a încălcării prevederilor actelor legislative și normative în domeniile de activitate.

## **Articolul 11. Atribuțiile autorităților administrației publice locale**

(1) În scopul implementării legislației în domeniul gestionării deșeurilor autoritățile administrației publice locale vor depune eforturi pentru a asigura, reiesind din resursele financiare disponibile:

a) adoptarea unui sistem eficient de gestiune integrată a deșeurilor municipale, prin: colectare, asigurare etapizată a condițiilor pentru colectare separată, transportare, neutralizare, valorificare și eliminare finală a deșeurilor, în conformitate cu prevederile prezentei legi, ale reglementărilor specifice pentru gestionarea deșeurilor, aprobate de Guvern și actelor legale în vigoare;

b) alocarea spațiilor necesare pentru colectarea separată a deșeurilor, inclusiv pentru colectarea deșeurilor de produse supuse unui regim de responsabilitate extinsă a producătorului menționată în articolul 12 din prezenta lege, dotarea acestora cu containere specifice tipurilor de deșeuri, precum și funcționalitatea acestora;

c) colectarea separată și transportul la timp al întregii cantități de deșeuri produse pe teritoriul localităților;

d) existența unor depozite finale pentru deșeurile colectate separat, dimensionate corespunzător și amenajate pentru a asigura protecția sănătății populației și a mediului;

e) interzicerea depozitărilor de deșeuri în alte locuri decât cele destinate depozitelor stabilite prin documentațiile urbanistice;

f) elaborarea de instrucțiuni pentru agenții economici, instituții și populație privind modul de gestionare a deșeurilor în cadrul localităților și aducerea la cunoștința acestora prin mijloace adecvate.

g) evidența datelor și informațiilor privind deșurile și gestionarea deșeurilor municipale, colectate de la populație, unitățile comerciale și instituționale, în baza de contract, raportând anual aceste date, prin intermediul operatorilor de gestionare a deșeurilor municipale, autorității administrației publice centrale în domeniul mediului, în conformitate cu Modalitatea de ținere a evidenței și de transmitere a informației, aprobată de Guvern.

(2) Autoritățile administrației publice locale contribuie la stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor la nivel regional și asigură cooperarea interraională în vederea stabilirii asociațiilor regionale de management al deșeurilor.

## **Capitolul III**

### **CERINTE GENERALE PRIVIND GESTIONAREA DEȘEURILOR**

#### **Articolul 12. Răspunderea extinsă a producătorilor de produse**

(1) Pentru a consolida reutilizarea și prevenirea, reciclarea și alte tipuri de valorificare a deșeurilor, toate persoanele fizice sau juridice care, la nivel profesional, proiectează, produc, prelucrează, tratează, vând sau importă produse (producătorul produsului) săn supuse unui regim de răspundere extinsă a producătorului.

(2) Activitățile pentru aplicarea răspunderii extinse a producătorului vizează, măsuri de acceptare a produselor returnate și a deșeurilor care rămân după utilizarea respectivelor produse, organizarea sistemelor de colectare și returnare a acestor produse prin intermediul centrelor comerciale, punctelor de colectare a deșeurilor municipale sau a sistemelor individuale sau colective înființate de producători pentru onorarea responsabilității extinse.

(3) Activitățile menționate la alin. (2) sunt însotite de măsurile necesare pentru a încuraja proiectarea ecologică și producerea de produse cît și utilizarea componentelor și materialelor care să aibă un efect redus asupra mediului și care să genereze o cantitate scăzută de deșeuri în timpul producerii și al utilizării ulterioare, și pentru a se asigura că valorificarea și eliminarea produselor care au devenit deșeuri se realizează în conformitate cu articolele 3 și 4. Prezența substanțelor periculoase precum mercurul, cadmiul, plumbul, cromul hexavalent, bifenilii polibromurați, eteri de difenil polibromurați, și substanțele ce distrug stratul de ozon se reglementează prin prezenta lege și actele normative pentru gestionarea acestor produse, aprobate de Guvern.

(4) Măsurile menționate la alin. (2) și (3) trebuie să încurajeze dezvoltarea, producerea și comercializarea produselor cu utilizări multiple, care sunt durabile din punct de vedere tehnic și care pot, după ce au devenit deșeuri, să facă obiectul unei valorificări sigure și al unei eliminări care să nu polueze mediul.

(5) Producătorii de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse:

a) asigură etichetarea produselor și utilizarea simbolurilor care indică faptul că produsul face obiectul unei colectări separate, fiind interzisă eliminarea acestuia de rînd cu deșeurile municipale;

b) poartă răspunderea finanțiară pentru organizarea sistemelor individuale sau colective de preluare gratis și colectare separată, tratare, valorificare sau eliminare a produselor care au devenit deșeuri;

c) oferă informații stațiilor de tratare cu privire la construcția, dezmembrarea și îndepărțarea componentelor cu conținut de substanțe periculoase;

d) se înregistrează în Registrul producătorilor de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse a producătorului;

e) asigură evidență plasării pe piață a produselor pe o perioadă de 5 ani, raportând anual autorității administrației publice centrale în domeniul mediului cantitatea de produse plasate pe piață în cazul onorării responsabilității extinse ale producătorului în

mod individual. La prezentarea dovezii de membru al unei sisteme colective, această responsabilitate va fi onorată de către sistema colectivă;

g) prezintă dovada unei sisteme proprii sau certifică calitatea de membru al unui sistem colectiv de colectare, tratare, valorificare sau eliminare a produselor care au devenit deșeuri;

j) derulează programe educaționale și de informare/conștientizare privind colectarea și tratarea a produselor ce au devenit deșeuri;

i) asigură în mod individual sau prin intermediul schemelor colective realizarea țintelor de colectare și reciclare a produselor care au devenit deșeuri, stabilite de Guvern.

(6) Distribuitori de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse:

a) se înregistrează în Registrul producătorilor de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse;

b) asigură evidență plasării pe piață a produselor pe o perioadă de 5 ani precedenți, raportând anual autorității administrației publice centrale în domeniul mediului cantitatea de produse plasate pe piață;

c) să ofere un sistem gratis de preluare a produselor care au devenit deșeuri;

d) să livreze produsele care au devenit deșeuri producătorului sau stației de tratare.

(7) Producătorii de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse își onorează obligațiunile stipulate în art. 12, în mod individual vor prezenta autorității administrative centrale în domeniul mediului dovada sistemelor individuale de preluare gratis și colectare separată, tratare, valorificare sau eliminare a produselor care au devenit deșeuri, precum și garanția finanțiară care să demonstreze finanțarea acestor activități. Modalitatea de calcul și gestionare a garanției financiare se stabilesc prin actele normative pentru gestionarea acestor produse, aprobate de Guvern.

(8) În cazul în care producătorii de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse își onorează obligațiunile stipulate în art. 12, în mod colectiv prin aderarea la o sistem colectiv, acesta va prelua responsabilitățile puse în seama producătorilor, fiind responsabil de colectarea separată a produselor ce au devenit deșeuri, asigurarea țintelor de reciclarea, recuperarea și eliminarea în condiții prietenoase mediului a produselor ce au devenit deșeuri, în conformitate cu prevederile prezentei legi și a actelor normative pentru gestionarea acestor produse aprobate de Guvern.

(9) Sistemele colective care acționează în numele producătorilor, autorizate conform art.25, sunt obligate să constituie un comision în baza garanțiilor finanțiere prezentate de producători, care să acopere sumele necesare finanțării operațiilor de colectare, tratare, valorificare, și eliminare nepoluante a DEEE generate în gospodăriile particulare pentru DEEE provenite de la produsele introduse pe piața națională de către producătorii care au aderat la sistemul colectiv și care și-au început activitatea.

(10) La elaborarea măsurilor privind aplicarea răspunderii extinse a producătorului, menționate la alin. (1) și (2), autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului ia în considerare fezabilitatea tehnică și viabilitatea economică a acestor

masuri, precum și efectele globale asupra mediului și a sănătății, ca și impactul social, cu respectarea necesității de a asigura buna funcționare a pieței interne.

(11) În scopul evaluării performanțelor atinse în colectarea, tratarea, valorificarea sau eliminare a produselor care au devenit deșeuri autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului menține și actualizează Registrul producătorilor de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse, care este parte componentă a Sistemului Informatic „Managementul Deșeurilor”.

(12) Informația despre activitățile producătorii de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse care vizează, acceptarea produselor returnate și a deșeurilor care rămân după utilizarea respectivelor produse, caracterul reutilizabil și reciclabil al produselor, precum și gestionarea ulterioară a deșeurilor și răspunderea finanțiară pentru acestea, sunt puse în mod obligatoriu la dispoziția publicului.

(13) Regimul de răspundere extinsă a producătorului este aplicat fără a se aduce atingere răspunderii pentru gestionarea deșeurilor prevăzută la articolul 18 alineatul (1) și fără a aduce atingere legislației specifice existente privind fluxul de deșeuri și privind produsele.

(14) În scopul promovării principiului răspunderii extinse a producătorului prioritar vor fi supuse acestor reglementări următoarele produse:

- a) baterii și acumulatori;
- b) echipamente electrice și electronice;
- c) vehicule;
- d) uleiuri;
- e) ambalaje.

(15) Mecanismul de implementare a principiului răspunderii extinse a producătorului pentru produsele menționate în alin. (14) se stabilesc prin actele normative pentru gestionarea acestor produse, aprobată de Guvern.

### **Articolul 13. Valorificarea deșeurilor**

(1) Producătorii inițiali de deșeuri și deținătorii de deșeuri au obligația valorificării acestora cu respectarea prevederilor art. 3 alin. (1) - (3) și art. 4.

(2) Pentru asigurarea unui grad înalt de valorificare producătorii inițiali de deșeuri și deținătorii de deșeuri sunt obligați să colecteze separat, cel puțin următoarele categorii de deșeuri: hârtie, metal, plastic și sticlă.

(3) Toate unitățile și întreprinderile autorizate, conform articolului 25, pentru activitatea de colectare și transportare a deșeurilor asigură colectarea separată a deșeurilor prevăzute la alinatul (2) fără amestecarea acestora.

(4) Unitățile și întreprinderile care valorifică deșeurile au următoarele obligații:

- a) să dețină spații special amenajate pentru stocarea deșeurilor în condiții care să garanteze reducerea riscului pentru sănătatea umană și deteriorarea calității mediului;

- b) să evite formarea de stocuri de deșeuri care urmează să fie valorificate, precum și de produse rezultate în urma valorificării care ar putea genera fenomene de poluare a mediului sau care să prezinte riscuri asupra sănătății populației;
- c) să folosească cele mai bune tehnologii disponibile în domeniul valorificării deșeurilor;
- d) să îndeplinească cerințele minime de tratare a deșeurilor rezultate după utilizarea produselor menționate în art. 12 alin. (14), litere a) – c), stabilite prin reglementări specifice pentru gestionarea deșeurilor acestor produse, aprobate de Guvern.

(5) Odată cu întocmirea Programului național pentru gestionarea deșeurilor, vor fi identificate și adoptate măsurile necesare pentru a garanta că toate deșeurile sunt supuse unor operațiuni de valorificare în conformitate cu articolele 3 și 4.

(6) Fără a prejudicia prevederile alineatelor (1)-(4) în scopul facilitării sau îmbunătățirii valorificării, deșeurile sunt păstrate separat, în cazul în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, economic și al protecției mediului, și nu se amestecă cu alte deșeuri sau materiale cu proprietăți diferite.

#### **Articolul 14. Reutilizarea și reciclarea deșeurilor**

(1) Pentru respectarea obiectivelor prezentei Legi și asigurarea unui înalt nivel de eficiență a folosirii resurselor, se stabilesc următoarele obiective ale politicii de stat:

- a) cu condiția respectării art. 13 alin. (6), introducerea, până în 2015, a sistemelor de colectare separată a hârtiei, metalelor, maselor plastice și sticlei;
- b) până în 2020, pregătirea pentru reutilizarea și reciclarea deșeurilor, cum ar fi, cel puțin, hârtia, metalele, masele plastice și sticla provenind din produsele casnice și, eventual, provenind din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deșeuri sunt similare deșeurilor care provin din consumul casnic, se mărește la un nivel minim global de 30% din masă totală;
- c) până în 2020, pregătirea pentru reutilizare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiunilor de rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte substanțe, a deșeurilor nepericuloase provenind din activități de construcție și demolări, cu excepția materialelor geologice naturale, se mărește la un nivel minim de 55% din masă totală.

(2) La fiecare trei ani, autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului, în colaborare cu celelalte autorități implicate în gestionarea deșeurilor, înaintea Guvernului rapoarte privind stadiul îndeplinirii obiectivelor, în conformitate cu art. 36. În cazul neîndeplinirii obiectivelor, acest raport include motivele eșecului respectiv și măsurile pe care autoritățile implicate le inițiază în vederea îndeplinirii obiectivelor.

(3) Guvernul adoptă Programul național pentru gestionarea deșeurilor care conține măsurile corespunzătoare pentru a promova:

a) reutilizarea produselor și activitățile de pregătire pentru reutilizare, în special prin măsuri de stimulare a creării unor rețele de reutilizare și reparare și prin sprijinirea acestora, prin utilizarea instrumentelor economice și a criteriilor referitoare la achizițiile publice, prin obiective cantitative conform legislației;

b) reciclarea de înaltă calitate și, în acest scop, introducerea sistemelor de colectare separată a deșeurilor, în cazul în care acest demers este posibil din punct de vedere tehnic, economic și al protecției mediului, iar sistemele respective respectă standardele de calitate necesare pentru sectoarele de reciclare corespunzătoare.

(4) În scopul atingerii obiectivelor politicii de stat prevăzute de alineatul (1), autoritățile administrației publice locale, producătorii inițiali de deșuri și deținătorii de deșuri au obligația:

a) începând cu data de intrare în vigoare a prezentei legi, să asigure inițierea activităților de introducere a sistemelor de colectare separată, conform prevederilor alineatului (1), litera a);

b) să realizeze activitățile de reutilizare și reciclare a deșeurilor, în conformitate cu obiectivele enumerate în alineatul (1), litere b) și c).

## **Articolul 15. Eliminarea deșeurilor**

(1) În cazul în care valorificarea, astfel cum este prevăzută la art. 13, nu are loc, toate deșurile sunt supuse operațiunilor de eliminare în condiții de siguranță, care îndeplinesc obiectivele de la art. 4 privind protecția sănătății umane și a mediului.

(2) Toate unitățile și întreprinderile autorizate, conform articolului 25, pentru activitatea de eliminare a deșeurilor au următoarele obligații:

- a) să asigure eliminarea, în totalitate a deșeurilor care le sunt încredințate;
- b) să folosească cele mai bune tehnologii disponibile și care nu implică costuri excesive pentru eliminarea deșeurilor;
- c) să amplaseze și să amenajeze instalația de eliminare a deșeurilor într-un spațiu și în condiții corespunzătoare, numai cu acordul autorităților competente conform art. 24;
- d) să introducă în instalația de eliminare numai deșurile permise de autoritățile competente, prevăzute de art. 24, și să respecte tehnologia de eliminare aprobată de acestea.

(3) Abandonarea deșeurilor este interzisă.

(4) Eliminarea deșeurilor în afara spațiilor autorizate în acest scop este interzisă.

## **Articolul 16. Depozitarea deșeurilor**

(1) Cerințele către depozitarea deșeurilor, care prezintă activitatea de eliminare a deșeurilor, urmărește respectarea procedurilor de prevenire sau reducere a efectelor negative asupra mediului pe care le pot avea activitățile de depozitare a deșeurilor pe durata întregului ciclu de viață a depozitului de deșuci care include activități de proiectare, construcție, exploatarea și închidere.

(2) Activitățile de depozitare a deșeurilor, menționate în alineatul (1), se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi și Regulamentului privind depozitarea deșeurilor, aprobat prin hotărâre de Guvern.

(3) Proiectarea și construcția depozitelor de deșeuri și exploatarea sistemelor inginerești ale depozitelor se efectuează în conformitate cu actele normative și normele în construcții, elaborate de către autoritatea administrației publice centrale în domeniul dezvoltării regionale și construcțiilor.

(4) În funcție de natura deșeurilor depozitele de deșeuri se clasifică după una din următoarele categorii:

- a) depozite de deșeuri periculoase;
- b) depozite de deșeuri nepericuloase;
- c) depozite de deșeuri inerte.

(5) Nu se acceptă la depozitare într-un depozit următoarele deșeuri:

- a) deșeuri lichide;
- b) deșeuri explozive, corozive, oxidante, foarte inflamabile sau inflamabile, proprietăți ce sunt definite în anexa nr. 3 la prezenta lege;
- c) deșeuri periculoase medicale sau alte deșeuri clinice periculoase de la unități medicale sau veterinară cu proprietatea H9, definite în anexa nr. 3 la prezenta lege;
- d) toate tipurile de anvelope uzate, întregi sau tăiate, excludând anvelopele folosite ca materiale în construcții într-un depozit;
- e) orice alt tip de deșeu care nu satisfac cerințele Regulamentului privind depozitarea deșeurilor, menționat în alineatul (2).

(6) Depozitarea deșeurilor este permisă doar în cazul deținerii autorizații de mediu pentru gestionarea deșeurilor, eliberată în conformitate cu prevederile art. 25 de către autoritățile competente, prevăzute de art. 24 din prezenta lege.

(7) Operatorul depozitului, fiind responsabil de întreținerea, supravegherea, monitorizarea și controlul post-închidere a depozitului, este obligat:

1) la exploatarea depozitului de deșeuri să asigure instituirea unui sistem de automonitorizare tehnologică și de automonitorizare a calității factorilor de mediu și să suporte costurile acestuia;

2) să raporteze în cadrul Sistemului Informatic „Managementul Deșeurilor”, deținut de autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului după cum urmează:

- a) anual: despre tipurile și cantitățile de deșeuri eliminate;

    b) semestrial: despre datele înregistrate în urma monitorizării depozitului de deșeuri, pentru a demonstra conformitatea cu prevederile din autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor, precum și stadiul îndeplinirii măsurilor din programul pentru conformare, și

    c) în maximum 12 ore de la constatarea oricărora efecte ecologice negative rezultate din programul de monitorizare;

3) să își constituie un fond pentru închiderea și urmărirea post-închidere a depozitului, care va servi dovedă a garanției financiare necesare pentru remedierea unor deficiențe de construcție sau apărute în timpul operării ori în vederea despăgubirilor în caz de accidente determinate de activitatea depozitului.

(8) Închiderea unui depozit de deșeuri se efectuează conform procedurilor stabilite în Regulamentul privind depozitarea deșeurilor, aprobat prin Hotărâre de Guvern.

### **Articolul 17. Incinerarea și coincinerarea deșeurilor**

(1) În contextul prezentei legi instalațiile de incinerare și de coincinerare a deșeurilor includ:

- a) toate liniile de incinerare sau de coincinerare;
- b) instalațiile de recepție, de stocare și de tratare prealabilă a deșeurilor existente pe amplasament;
- c) sistemele de alimentare cu deșeuri, combustibil și aer;
- d) cazanele;
- e) instalațiile de tratare a gazelor reziduale;
- f) instalațiile de tratare sau de stocare pe amplasament a reziduurilor și a apelor uzate;
- g) coșurile de fum;
- h) aparatele și sistemele de comandă ale operațiunilor de incinerare sau coincinerare;
- i) aparatele și sistemele de înregistrare și monitorizare a condițiilor de incinerare sau coincinerare.

(2) Proiectarea și construcția instalațiilor de incinerare a deșeurilor și exploatarea sistemelor ingineriști ale acestora se efectuează în conformitate cu actele normative și normele în construcții.

(3) Livrarea și recepționarea deșeurilor la instalațiile de incinerare sau de coincinerare a deșeurilor este efectuată în măsuri de precauție care asigură prevenirea sau limitarea poluării aerului, solului, apelor de suprafață și a celor subterane, cît și a altor efecte negative asupra mediului și asupra sănătății umane, stabilite prin Regulamentul privind incinerarea deșeurilor, aprobat prin hotărâre de Guvern.

(4) Condițiile pentru incinerarea și coincinerarea deșeurilor trebuie să corespundă cerințelor prevăzute în legislația de mediu în vigoare, prezenta lege și Regulamentul privind incinerarea deșeurilor, aprobat prin hotărâre de Guvern.

(5) Incinerarea și coincinerarea deșeurilor se permite doar în cadrul unităților autorizate pentru acest scop, conform prevederilor art. 25 din prezenta lege.

(6) Incinerarea deșeurilor trebuie să consiste din recuperarea cu producerea concomitentă a energiei numai atunci cînd:

- a) deșeurile nu necesită combustibil adițional pentru incinerare, după aprinderea acestora;

- b) capacitatea minimă de căldură degajată de deșeuri fără adăugarea altor substanțe în procesul de co-incinerare a deșeurilor cu producerea concomitentă a energiei se egalează în medie cu 11 000 kJ/kg; această condiție nu trebuie să se aplique la deșeuri din surse regenerabile (lemn, paie, etc.);
- c) eficiența de incinerare trebuie să fie de minim 75%;
- d) căldura degajată se folosește pentru necesități interne sau pentru necesitățile terței părți.

(7) Emisiile în aer și în apă provenite de la instalațiile de incinerare și de coincinerare a deșeurilor nu trebuie să depășească valorile limită de emisie prevăzute în legislația de mediu în vigoare și de Regulamentul privind incinerarea deșeurilor.

(8) Operatorii instalațiilor de incinerare și coincinerare a deșeurilor asigură monitorizarea emisiilor în aer și în apă, conform cerințelor stabilite în Regulamentul privind incinerarea deșeurilor. Rezultatele monitorizării sunt înregistrate, procesate și servesc doavadă a respectării condițiilor de funcționare a instalației incluse în autorizație.

## **Articolul 18. Obligațiile gestionarilor de deșeuri**

(1) Responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor revine după cum urmează:

- a) producătorul initial sau alt deținător de deșeuri are obligația să asigure operatiunea de tratare a deșeurilor prin mijloace proprii sau prin alocarea acestei operațiuni unui agent, unei unități sau întreprinderi care desfășoară activități de tratare a deșeurilor sau unei unități publice sau private de colectare a deșeurilor în conformitate cu art. 3 și 4.
- b) producătorii și deținătorii de deșeuri își organizează sistemul propriu de tratare/eliminare a deșeurilor, dacă deșeurile nu pot fi preluate de unități specializate din sistemul organizat în acest scop, conform prevederilor art. 4.
- c) livrarea și primirea deșeurilor, precum și a deșeurilor periculoase, în vederea eliminării lor, se poate face numai pe bază de contract.

(2) Atunci când deșeurile sunt transferate de la producătorul sau deținătorul inițial către un agent sau unități sau întreprinderile menționate la alin. (1), lit. a) în vederea efectuării unor operațiuni de tratare preliminară, acesta nu este scutit, ca regulă generală, de responsabilitatea pentru realizarea operațiunilor de valorificare sau de eliminare completă.

(3) Cu luarea în considerare a prevederilor procedurilor și regimurilor de control pentru transferul de deșeuri, în funcție de originea, destinația și ruta transferului, de tipul de deșeu transferat și de tipul de tratament care se aplică deșeului la destinație, se vor preciza în contract condițiile cu privire la responsabilitate, îndeosebi în cazurile cand producătorului inițial îi revine responsabilitatea pentru întregul lanț al procesului de tratare sau în cazurile cand responsabilitatea producătorului și a deținătorului se poate împărtăși sau delega între actorii din lanțul procesului de tratare, conform prevederilor stabilite prin alte acte normative.

(4) Prin actele normative aprobate pentru implementarea prevederilor prezentei legi se va stabili, în conformitate cu art. 14, dacă responsabilitatea cu privire la organizarea activităților de gestionare a anumitor deșeurilor revine parțial sau în totalitate producătorului produsului din care derivă deșeul respectiv și dacă distribuitorii respectivului produs trebuie să împartă această responsabilitate.

(5) Unitățile sau întreprinderile specializate în colectarea sau transportul de deșeuri livrăză deșeurile colectate și transportate la instalațiile corespunzătoare de tratare cu respectarea obligațiilor prevăzute la art. 4 și în Capitolul VI din prezenta lege.

### **Articolul 19. Principiile autonomiei și proximității**

(1) În scopul eliminării eficiente a deșeurilor, în condiții care nu pun în pericol sănătatea populației și calitatea mediului înconjurător, prin Programul național pentru gestionarea deșeurilor se stabilește o rețea integrată și corespunzătoare de unități de eliminare a deșeurilor și de instalații de valorificare a deșeurilor municipale mixte colectate din gospodăriile private, inclusiv în cazul în care această colectare vizează și astfel de deșeuri provenite de la alți producători, luând în considerare cele mai bune tehnici disponibile.

(2) În vederea protejării rețelei, pot fi limitate, intrările și ieșirile transporturilor de deșeuri destinate incinerării care este clasificată ca valorificare, în cazul în care s-a stabilit că asemenea transporturi ar duce la necesitatea eliminării deșeurilor naționale sau ar presupune tratarea respectivelor deșeuri într-un mod care nu este consecvent cu programele de gestionare a deșeurilor.

(3) Rețeaua va fi astfel concepută încât să asigure eliminarea prin mijloace proprii a deșeurilor, precum și valorificarea deșeurilor menționate la alin. (1) și va ține seama de condițiile geografice și de necesitatea unor instalații specializate pentru anumite tipuri de deșeuri.

(4) Rețeaua trebuie să permită eliminarea deșeurilor și valorificarea deșeurilor menționate la alin. (1) într-o din cele mai apropiate instalații adecvate, prin cele mai potrivite metode și tehnologii, reieșind din argumentări, pentru a asigura un înalt nivel de protecție pentru mediu și sănătatea publică.

### **Articolul 20. Controlul deșeurilor periculoase**

Producerea, colectarea, transportarea, stocarea și tratarea deșeurilor periculoase se realizează în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor eliberate conform art. 25 cu respectarea condițiilor stabilite în autorizație și asigurarea evidenței și controlului deșeurilor periculoase, începînd cu producerea acestora și pînă la destinația finală, în conformitate cu prevederile art. 30.

## **Articolul 21. Interdicția de amestecare a deșeurilor periculoase**

(1) Producătorii și deținătorii de deșeuri periculoase, inclusiv comercianții și brokerii care pot intra fizic în posesia deșeurilor, au obligația să nu amestece diferitele categorii de deșeuri periculoase cu alte categorii de deșeuri periculoase sau cu alte deșeuri, substanțe sau materiale. Amestecarea include diluarea substanțelor periculoase.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), amestecarea poate fi autorizată de către autoritățile competente menționate în art. 24 cu condiția că:

a) operațiunea de amestecare să fie efectuată de o unitate sau întreprindere pe baza unei autorizații obținute conform dispozițiilor stabilite prin art. 25;

b) să fie respectate condițiile prevăzute la art. 4, iar efectele nocive ale gestionării deșeurilor asupra sănătății populației și asupra mediului să nu fie agravate; și

c) operațiunea de amestecare să se realizeze în conformitate cu cele mai bune tehnici disponibile.

(3) În cazul în care deșeurile periculoase au fost deja amestecate într-un mod diferit de cel prevăzut la alineatul (2), separarea se efectuează numai în baza unor studii de fezabilitate, pentru a respecta dispozițiile art. 4.

## **Articolul 22. Etichetarea deșeurilor periculoase**

Producătorii de deșeuri periculoase și întreprinderile, care administrează deșeuri periculoase, asigură că în timpul colectării, transportării și depozitării temporare deșeurile periculoase sunt ambalate și etichetate în corespondere cu cerințele privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobate de Guvern, și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, indicând gradul de toxicitate, denumirea completă a deșeurilor, starea lor de agregare, culoarea, mirosul, proprietățile inflamabile și explozibile, tipul ambalajului, denumirea procesului tehnologic din care au rezultat, cerințele speciale de comportament în condiții normale și în situații excepționale, adresa întreprinderii sau organizației unde au fost produse.

## **Articolul 23. Deșeurile periculoase rezultate din gospodării**

(1) Art. 20, 21, 22 și 32 nu se aplică deșeurilor mixte provenind din gospodării private. Articolele 22 și 33 nu se aplică fracțiunilor separate de deșeuri periculoase provenind din gospodării private atât timp cât colectarea, eliminarea sau valorificarea lor nu a fost acceptată de o unitate sau întreprindere care a obținut o autorizație de mediu pentru gestionarea deșeurilor sau a fost înregistrată în conformitate cu art. 24 sau 29.

**Capitolul IV**  
**AUTORIZARE, CONTROL, EVIDENȚE ȘI SISTEME UNFORMAȚIONALE ÎN  
DOMENIUL**  
**ACTIVITĂILOR LEGATE DE GESTIONAREA DEȘEURILOR**

**Secțiunea 1. Autorizarea**

**Articolul 24. Competențe privind eliberarea autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor**

(1) Competența eliberării autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor revine:

- a) la nivel local - autorităților teritoriale de protecție a mediului;
- b) pentru obiectivele de însemnatate regională sau republicană – autorității administrației publice centrale în domeniul mediului.

(2) Eliberarea autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi și potrivit Regulamentului privind stabilirea modului de eliberare a autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, aprobat prin hotărîre de Guvern.

**Articolul 25. Procedura eliberării autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor**

(1) Titularul activității/instalației de gestionare a deșeurilor va depune solicitarea pentru obținerea autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor la sediul autorității centrale sau teritoriale de protecție a mediului unde se află amplasamentul activității/instalației, conform art. 24, în mod electronic, sau prezentându-se personal.

(2) O autorizație poate acoperi una sau mai multe instalații/activități dintr-un singur amplasament, conduse de același operator. În cazul unei rețele de instalații/ activități de colectare, achiziționare, recuperare și eliminare a deșeurilor este necesară obținerea autorizației pentru fiecare instalație/ activitate în parte.

(3) Toate unitățile și întreprinderile, inclusiv operatorii de transport specializați pentru transportul de deșeuri, care intenționează să desfășoare activități de gestionare a deșeurilor trebuie să obțină o autorizație din partea autorităților competente conform art. 24.

(4) Setul de documente prezentat pentru emiterea autorizației conține următoarele:

- a) copia certificatului de înregistrare la Camera Înregistrării de Stat și extras din Statut, care atestă dreptul de a practica genul de activitate cerut a fi autorizat (în cazul depunerii documentelor în format electronic se va indica doar numărul IDNO);
- b) cererea de solicitare a autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor;
- c) identitatea solicitantului și a operatorului atunci cînd sunt entități diferite și copia contractului (conform formei recomandate) cu administrația obiectului în cazul dacă deșeurile sunt trimise la un obiect ce aparține altui agent economic sau este exploatat de

mai mulți beneficiari (în cazul depunerii documentelor în format electronic se vor indica doar numerele IDNO respective;

d) conținutul cadru al memoriului tehnic pentru emiterea autorizației.

(5) Documentația prezentată conține în mod obligatoriu un rezumat care trebuie să cuprindă descrierea urmatoarelor elemente:

1) pentru activitățile de colectare a deșeurilor:

- a) proveniența deșeurilor;
- b) tipul și cantitatea de deșeuri colectate;
- c) modul de colectare a deșeurilor produse (separat, neseparat);
- d) amenajări, instalații și măsuri pentru colectare, inclusiv pentru protecția mediului;
- e) destinația deșeurilor colectate;

2) pentru activitățile de transport al deșeurilor:

- a) destinația transportului (pentru depozitarea temporară, depozitarea definitivă, prelucrarea, comercializarea, valorificarea, integrarea în mediu, distrugerea cu precizarea exactă a destinatarului);
- b) tipurile de deșeuri transportate, starea fizică, cantitatea;
- c) instalații, mijloace, dotări, ambalaje, măsuri pentru transportul fiecărui tip de deșeu, inclusiv pentru protecția factorilor de mediu;
- d) capacitate de transport față de necesar;
- e) traseul de transportare al deșeurilor;
- f) organizarea supravegherii transportării;
- g) dotări și măsuri pentru intervenție în caz de accidente și avarii în timpul transportării deșeurilor;

3) pentru activitățile de tratare a deșeurilor:

- a) dovada ca obiectul preconizat este în conformitate cu Programul național de gestionare a deșeurilor și cu programele regionale de gestionare a deșeurilor;
- b) descrierea amplasamentului, referitor la gestiunea apelor, caracteristicile sale hidrogeologice și geologice; aceste informații se vor asigura prin studii de specialitate întocmite conform prevederilor legale în vigoare;
- c) avizul expertizei ecologice de stat pentru documentația de proiect;
- d) proveniența deșeurilor, lista, tipul, compoziția și cantitatea de deșeuri tratate;
- e) pentru fiecare tip de operațiune, cerințele tehnice și de orice altă natură, capacitatea aplicabilă amplasamentului în cauză;
- f) pentru fiecare tip de operațiune, tehnologia și instalațiile utilizate, capacitatea;
- g) procedeele, instalațiile și măsurile pentru reținerea și/sau neutralizarea poluanților rezultați din procesul de tratare, capacitatea, randamentul;
- h) emisiile de poluanți în mediu, concentrația, volumul;
- i) monitorizarea și controlul operațiunilor, după caz;
- j) măsurile de închidere și de întreținere ulterioară, după caz

- k) metodele propuse de prevenire și reducere a poluării, inclusiv planul de intervenție în caz de urgențe;
- 4) În caz de solicitare a autorizației pentru depozitare a deșeurilor se prezintă suplimentar:

- a) actul ce adeverește perimetru minier, eliberat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale – în cazul amplasării deșeurilor în subsoluri;
- b) avizul organelor corespunzătoare ale Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale privind influența deșeurilor asupra calității apelor subterane;
- c) dovada unei garanții financiare pentru a asigura că obligațiile ce decurg din autorizație sunt îndeplinite și că procedurile de închidere a depozitului sunt respectate.

(6) În caz de solicitare a autorizației pentru desfășurarea activităților ce țin de implementarea responsabilității extinse a producătorului pentru produsele menționate în art. 12, beneficiarul va prezenta suplimentar la cele solicitate prin alin. (5), planul de acțiuni pentru operarea sistemului de colectare și tratare a deșeurilor de produse supuse reglementărilor responsabilității extinse a producătorului.

(7) Autoritatea autorității administrației publice centrale în domeniul mediului verifică copiile cu originalele documentelor și, în caz de neprezentare a unor documente indicate în cerere sau de necorespondere a acestora, refuză primirea setului de documente la momentul depunerii cererii.

(8) Pentru examinarea cererii, autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului transmite setul de documente, solicită și obține avizul agenției sau inspecției ecologice teritoriale în baza principiului ghișeului unic, fără implicarea solicitantului. Agenția sau inspecția ecologică teritorială elaborează avizul în baza actului de inspecție privind respectarea protecției mediului (pentru întreprinderile în funcțiune) și a prevederilor specifice alin.(1). Avizul va propune, după caz, eliberarea sau refuzul de eliberare a autorizației privind gestionarea deșeurilor.

(9) Autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor se eliberează beneficiarilor pe gratis, în termen de zece zile lucrătoare la data depunerii a solicitării, inclusiv a tuturor documentelor nominalizate și este valabilă pe o perioadă de cinci ani, cu posibilitatea de reînnoire.

(10) În cazul în care metodele și procedeele de gestionare a deșeurilor nu este conformă cu art. 4, autoritățile menționate în art. 24 vor refuza emiterea unei autorizații.

(11) După expirarea termenului de valabilitate a autorizației beneficiarul depune o nouă solicitare pentru obținerea autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, conform procedurii menționate anterior.

(12) Anularea autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor se efectuează prin decizia organului, care a eliberat autorizația sau a autorității administrației publice centrale în domeniul mediului în cazurile apariției pericolului poluării mediului în proporții ce depășesc limitele admisibile, nerespectării cerințelor de exploatare a obiectului, defectării acestuia sau construcțiilor (mecanismelor) ce împiedică exploatarea normală a lui, conform procedurilor prevăzute în Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu

privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(13) Reexaminarea autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor este obligatorie în urmatoarele situații:

a) schimbările substanțiale și extinderi ale instalațiilor, precum și modificarea tehnologiei de recuperare sau eliminare a deșeurilor;

b) rezultatele acțiunilor de inspecție și control al conformării relevă aspecte noi, neprecizate de documentația depusă pentru susținerea solicitării, sau modificări ulterioare emiterii actului de autorizare;

c) emiterea unor noi reglementări legale.

(14) Toate autorizațiile eliberate pentru operațiuni de incinerare sau co-incinerare cu valorificarea energiei trebuie să respecte condiția ca valorificarea energiei să aibă un randament energetic ridicat.

(15) Sub rezerva respectării cerințelor prezentului articol, autorizațiile de mediu emise în baza Legii privind protecția mediului se pot combina cu autorizațiile necesare în temeiul alineatului (3) pentru a forma o singură autorizație în cazul în care un astfel de format înlătură dublarea inutilă de informații și repetarea muncii de către operator sau autoritatea competență.

## **Articolul 26. Obligațiile de bază ale titularului de autorizație de mediu pentru gestionarea deșeurilor**

Obligațiile de bază ale titularului de autorizație pentru gestionarea deșeurilor sunt urmatoarele:

a) luarea tuturor măsurilor de prevenire eficientă a poluării, în special prin recurgerea la cele mai bune tehnici disponibile;

b) evitarea producerii de deșeuri și, în cazul în care aceasta nu poate fi evitată, recuperarea lor, iar în caz de imposibilitate tehnică și economică, luarea măsurilor pentru neutralizarea și eliminarea acestora, evitându-se sau reducându-se impactul asupra mediului;

c) ținerea evidenței privind cantitatea de deșeuri colectată, recuperată sau eliminată și raportarea anuală în format electronic organului de control în domeniul protecției mediului a informației privind gestiunea deșeurilor în conformitate cu cerințele, aprobate de Guvern.

## **Articolul 27. Derogări de la obligația de autorizare**

(1) Sunt scutite de la îndeplinirea cerințelor de autorizare a activităților de valorificare și eliminare a deșeurilor unitățile sau întreprinderile care asigură eliminarea propriilor deșeuri nepericuloase la locurile de producere fără să afecteze sănătatea populației sau calitatea mediului.

(2) Derogarea menționată la alin.(1) se aplică numai în cazul în care:

a) unitățile au obținut deja, pentru alt profil de activitate decât valorificarea sau eliminarea deșeurilor, autorizația de mediu în conformitate cu prevederile Legii privind protecția mediului și dacă în acestea se specifică tipurile și cantitățile de deșeuri, precum și condițiile impuse în vederea desfășurării activităților legate de aceste deșeuri;

b) tipurile, cantitățile de deșeuri și metodele de valorificare sau eliminare a acestora respectă dispozițiile articolului 4 din prezenta lege;

c) operațiunile de eliminare menționate la alin. (1), iau în considerare cele mai bune tehnici disponibile.

(3) Pe lîngă condițiile generale prevăzute la alin (1) care trebuie respectate la acordarea derogărilor, prin autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor se vor stabili condiții și pentru derogările acordate în cazul deșeurilor periculoase, inclusiv pe tipuri de activități, precum și alte eventuale cerințe necesare pentru efectuarea diferitelor forme de valorificare, conform art. 24 alin. (2).

## **Articolul 28. Înregistrarea**

(1) Unitățile care asigură colectarea sau transportul deșeurilor, precum și cele care intermediază eliminarea sau valorificarea deșeurilor pentru terți nu sunt supuse procedurii de autorizare specifice activităților de recuperare și eliminare a deșeurilor, acestea urmând să transmită în format electronic autorității administrației publice centrale în domeniul mediului informații privind operațiunile efectuate.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul deșeurilor municipale precum și a celor periculoase.

(3) Informația recepționată de către autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului în conformitate cu alin (1) va face parte din Sistemul Informatic „Managementul Deșeurilor” și va contribue la crearea Registrului unităților și întreprinderilor scutite de la îndeplinirea cerințelor de autorizare a activităților de valorificare și eliminare a deșeurilor, conform art. 27, fiind compus din:

a) unitățile și întreprinderile care colectează și transportă deșeuri în sistem profesional;

b) agenți sau brokeri; și

c) unitățile sau întreprinderile care fac obiectul derogărilor de la cerințele de autorizare conform art. 27.

(4) Acolo unde este posibil, se folosesc documentele existente deținute de autoritatea teritorială în domeniul mediului pentru a obține informații relevante pentru acest proces de înregistrare.

## **Articolul 29. Aspecte pecuniare**

(1) În concordanță cu principiul „poluatorul plătește” costul privind managementul deșeurilor se acoperă de către producătorul inițial de deșeuri, deținătorul deșeurilor.

(2) Costurile aferente activităților de colectare, transport, depozitare, valorificare sau eliminare a deșeurilor se suportă de:

a) deținătorul de deșeuri care încredințează deșeurile unei unități specializate;

b) deținătorul anterior al deșeurilor sau producătorul de produse care generează deșeuri.

(3) Costurile prevăzute la alin. (2) se acoperă printr-un contract încheiat cu unitățile specializate în colectarea, transportul, depozitarea, valorificarea sau eliminarea deșeurilor.

(4) Cheltuielile legate de analiza deșeurilor, de monitorizarea tehnologică proprie și a factorilor de mediu și de verificare a datelor declarate se suportă de deținătorii deșeurilor.

(5) Dacă generatorii de deșeuri sunt necunoscuți, cheltuielile legate de curățarea și refacerea mediului vor fi asumate de persoanele care sunt identificate ca actuali deținători, pînă la aflarea săvârșitorului; acesta din urmă va acoperi și cheltuielile legate de acțiunile actualului deținător pentru a-l identifica.

(6) Dacă generatorul deșeurilor nu poate fi identificat, persoanele fizice sau juridice ale căror proprietăți sunt afectate de deșeuri periculoase, pot primi sprijin din partea Fondului Ecologic Național.

## **Secțiunea 2. Controlul**

### **Articolul 30. Controalele**

(1) Unitățile sau întreprinderile care efectuează operațiuni de tratare a deșeurilor, unitățile și întreprinderile profesionale de colectare sau transport de deșeuri, agenții, brokerii și producătorii de deșeuri periculoase fac obiectul unor controale periodice corespunzătoare efectuate de autoritățile competente conform prezentei legi și în condițiile Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Legii nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(2) Inspectarea operațiunilor de colectare, preluare (în cazul deșeurilor generate de nave și reziduurilor mărfii) și transport al deșeurilor se va referi la originea, natura, cantitatea și destinația deșeurilor colectate sau transportate.

(3) Unitățile sau întreprinderile, menționate la alin. (1), sunt obligate să asigure accesul organelor de supraveghere și control la obiectivele aflate în administrare, să prezinte, la solicitarea acestora, documentația tehnică și de exploatare, alte documente necesare pentru efectuarea inspectării privind respectarea cerințelor prevăzute de lege.

### **Articolul 31. Competențe privind activitățile de control în domeniul gestionării deșeurilor**

(1) Autoritățile teritoriale de protecție a mediului inspectează și iau măsuri pentru respectarea de către cei implicați în gestionarea deșeurilor a legislației de mediu în vigoare și a condițiilor de autorizare impuse conform legii.

(2) Autoritățile teritoriale pentru sănătate vor exercita supravegherea departamentală a deșeurilor formate din activități medicale.

(3) Autoritățile administrației publice locale efectuează supravegherea și controlul gestionării deșeurilor în limitele prevăzute de Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

(4) Autoritățile vamale și reprezentanții autorității administrației publice centrale în domeniul mediului controlează și iau măsuri pentru asigurarea conformității încărcăturilor cu documentele însoțitoare și pentru respectarea prevederilor legale referitoare la îndeplinirea condițiilor de import, export și tranzit ale deșeurilor.

### **Secțiunea 3. Evidența deșeurilor**

#### **Articolul 32. Evidențe**

(1) Unitățile și întreprinderile prevăzute la art. 25 alin. (3), operatorii de gestionare a deșeurilor municipale, producătorii de deșeuri periculoase și unitățile și întreprinderile specializate în colectarea și transportul de deșeuri periculoase sau care acționează în calitate de agenți sau brokeri de deșeuri periculoase țin o evidență cronologică a cantității, naturii și originii deșeurilor, a destinației, a frecvenței colectării, a mijlocului de transport și a metodei de tratare.

(2) Schemele individuale și colective de colectare și stațiile de tratare a deșeurilor de produse supuse reglementărilor răspunderii extinse, menționate în art 12 alineatul (11) țin evidența deșeurilor primite și tratate conform categoriilor de produse, stabilite prin reglementări specifice pentru gestionarea acestor produse, aprobate de Guvern.

(3) Modalitatea de ținere a evidenței și de transmitere a informației menționate în aliniatele (1) și (2) se efectuează, conform cerințelor aprobate de Guvern.

(4) În cazul deșeurilor periculoase, evidența se păstrează timp de cel puțin trei ani, cu excepția unităților și întreprinderilor de transport de deșeuri periculoase, care trebuie să țină o evidență timp de cel puțin 12 luni.

(5) La cererea autorității administrației publice centrale în domeniul mediului, sunt furnizate documetele justificative conform cărora operațiunile de gestionare au fost efectuate.

### **Secțiunea 4. Sisteme Informaționale**

#### **Articolul 33. Sistemul Informatic „Managementul Deșeurilor”**

(1) Unitățile și întreprinderile ce sunt antrenate în activități de gestionare a deșeurilor, inclusiv producătorii de deșeuri, participă în procesul de raportare a datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea deșeurilor, conform cerințelor stipulate de prezenta lege și de prevederile Sistemului Informatic „Managementul Deșeurilor” (SIMD).

(2) SIMD reprezintă o platformă electronică destinată automatizării proceselor de raportare a datelor de evidență și a informațiilor privind deșeurile și a activităților de gestionare a deșeurilor, de recepționare și procesare a cererilor de autorizare și notificare a activităților de import, export a deșeurilor, precum și pentru facilitarea accesului publicului la informațiile privind managementul deșeurilor.

(3) Informația privind realizarea măsurilor ce ţin de implementarea responsabilității extinse a producătorului pentru produsele menționate în art. 12, precum datele privind cantitatea de produse plasate pe piață, specificată în tone și număr de unități, cantitățile, numărul și categoriile deșeurilor de produse colectate și tratate, fac parte din SIMD.

(4) SIMD va include cel puțin următoarele subsisteme:

a) „Evidența deșeurilor”, care va conține date privind generarea, colectarea, transportarea și tratarea deșeurilor, inclusiv a celor periculoase, raportate în conformitate cu prevederile art. 33 al prezentei legi;

b) „Evidența actelor permisive”, emise în corespondere cu prevederile art. 25 al prezentei legi;

c) „Evidența notificărilor pentru export/tranzitare”, eliberate în corespondere cu art. 60 al prezentei legi;

d) „Registrul producătorilor de produse” supuse reglementărilor răspunderii extinse a producătorului în coresundere cu prevederile art. 12;

e) „Registrul unităților și întreprinderilor scutite de la îndeplinirea cerințelor de autorizare” a activităților de valorificare și eliminare a deșeurilor, conform art. 27 din prezenta lege.

(5) Sistemul informatic integrat pentru gestionarea deșeurilor, menționat în aliniatele (1)-(4), se proiectează, crează și implementează conform Conceptului tehnic al Sistemului Informatic „Managementul Deșeurilor”, aprobat de Guvern.

## Capitolul V PROGRAME

### **Articolul 34. Programme de gestionare a deșeurilor**

(1) În conformitate cu dispozițiile art. 1, 3, 4 și 19, autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului elaborează Programul național pentru gestionarea deșeurilor, care acoperă întregul teritoriu geografic al Republicii Moldova.

(2) Programul național pentru gestionarea deșeurilor va cuprinde o analiză a situației actuale a gestionării deșeurilor pe teritoriul geografic al țării, precum și măsurile care trebuie luate pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu în cazul pregătirii pentru reutilizare, în cazul reciclării, valorificării și eliminării deșeurilor precum și o evaluare a modului în care programul va ajuta la punerea în aplicare a obiectivelor și dispozițiilor prezentei legi.

(3) Programul național pentru gestionarea deșeurilor va conține, după caz și luând în considerare nivelul geografic și acoperirea zonei de planificare, următoarele:

a) tipul, cantitatea și sursa deșeurilor generate în limitele teritoriului, deșeurile care pot fi transportate de pe sau pe teritoriul național, precum și o evaluare a evoluției viitoare a fluxurilor de deșeuri;

b) schemele existente de colectare a deșeurilor și principalele instalații de eliminare și valorificare, inclusiv orice aranjamente speciale pentru uleiurile utilizate, deșeurile periculoase sau alte fluxuri de deșeuri formate;

c) o evaluare a necesarului de noi scheme de colectare, închiderea instalațiilor de deșeuri existente, infrastructura suplimentară pentru instalațiile de deșeuri în conformitate cu art. 19 și, dacă este necesar, investițiile legate de acestea;

d) informații suficiente despre criteriile de localizare pentru identificarea siturilor și despre capacitatea viitoare de eliminare sau sau de operare a instalațiilor majore de valorificare, dacă este necesar;

e) politicile generale de gestionare a deșeurilor, inclusiv tehnologiile și metodele planificate de gestionare a deșeurilor sau politici privind deșeurile care ridică probleme specifice de gestionare;

f) aspectele organizaționale legate de gestionarea deșeurilor, inclusiv o descriere a alocării responsabilităților între actorii publici și privați care se ocupă cu gestionarea deșeurilor;

g) o analiză a utilității și a adecvării utilizării instrumentelor economice și de altă natură pentru rezolvarea diverselor probleme legate de deșeuri, luând în considerare necesitatea menținerii unei bune funcționări a pieței interne;

h) utilizarea unor campanii de sensibilizare și de informare adresate publicului larg sau unor grupuri țintă de public;

i) amplasamente contaminate istoric prin operații de eliminare a deșeurilor și măsurile de reabilitare a acestora.

## **Articolul 35. Implicarea autorităților în elaborarea programelor de gestionare a deșeurilor**

(1) Autoritățile administrației publice centrale și locale vor furniza la solicitarea autorităților de mediu informația necesară pentru elaborarea Programului național pentru gestionarea deșeurilor.

(2) În baza Programului național pentru gestionarea deșeurilor, agențiile și consiliile regionale de dezvoltare elaborează programele regionale privind gestionarea deșeurilor.

(3) Conținutul programelor regionale menționate la alin. (2) este asemănător cu cel al Programului național pentru gestionarea deșeurilor.

## **Articolul 36. Programe de prevenire a generării deșeurilor**

(1) Programe de prevenire a generării deșeurilor fie sunt integrate în Programul național pentru gestionarea deșeurilor prevăzut la art. 34 sau în alte programe de politici de mediu, după caz, fie funcționează ca programe distințe. În cazul în care un astfel de program este integrat în Programul național pentru gestionarea deșeurilor sau în alte programe, măsurile de prevenire a generării deșeurilor trebuie clar identificate.

(2) Programele menționate la alineatul (1) stabilesc obiective de prevenire a generării deșeurilor, cu descrierea măsurilor de prevenire existente și evaluează utilitatea exemplelor de măsuri indicate în anexa nr. 4 sau a altor măsuri corespunzătoare. Scopul acestor obiective și măsuri este eliminarea legăturii dintre creșterea economică și impactul asupra mediului asociat generării de deșeuri.

(3) Autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului va stabili în mod adecvat valori specifice de referință calitative sau cantitative pentru măsurile de prevenire a generării deșeurilor adoptate pentru a monitoriza și pentru a evalua progresul realizării măsurilor. Aceste valori de referință, precum și alti indicatori pentru măsurile de prevenire, se vor adapta periodic ca să reflecte indicatorii adoptati la nivel european, dar pot include și măsuri specifice la nivel național.

## **Articolul 37. Evaluarea, revizuirea și adoptarea programelor**

(1) Programul național pentru gestionarea deșeurilor și programele de prevenire a generării deșeurilor se evaluează de către autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului odată în 2 ani și revizuie, în caz de necesitate, cel puțin odată la cinci ani, în conformitate cu art. 34.

(2) Programul național pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv programul de prevenire a generării deșeurilor la nivel național, se adoptă prin Hotărâre de Guvern.

(3) Programele regionale privind gestionarea deșeurilor, inclusiv programele de prevenire a generării deșeurilor, se elaborează, se evaluează, se revizuează și se adoptă de către agențiile și consiliile regionale de dezvoltare în termen de un an de la data adoptării Programului național pentru gestionarea deșeurilor.

## **Articolul 38. Participarea publicului**

(1) Autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului și autoritățile administrației publice locale vor asigura măsurile necesare pentru ca părțile interesate și autoritățile relevante, precum și publicul larg să aibă posibilitatea de a participa la elaborarea programelor regionale de gestionare a deșeurilor și a programelor de prevenire a generării deșeurilor și de a avea acces la acestea odată elaborate, în conformitate cu legislația în vigoare privind accesul publicului la informația de mediu și, dacă este relevant, cu legislația privind evaluarea efectelor anumitor programe asupra mediului. Acestea plasează proiectele programelor în corespondere cu legislația privind transparența în procesul decizional pe o pagină de internet accesibilă publicului.

(2) La procesul de elaborare a legislației și a politicilor privind gestionarea deșeurilor se va desfășura în deplină transparență și va respecta reglementările naționale în vigoare referitoare la consultarea și participarea cetățenilor și a părților interesate, realizarea accesului publicului la informația de mediu, participarea la luarea deciziilor și accesului la justiție în problemele de mediu, conform Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului, cu luarea în considerare și a principiilor generale ale protecției mediului, al precauției și durabilității, fezabilității tehnice și viabilității economice, protecției resurselor, precum și impactul global asupra mediului, sănătății umane, economiei și societății.

### **Articolul 39. Cooperarea internațională la elaborarea programelor**

Republica Moldova cooperează cu alte state interesate și organisme internaționale la elaborarea Programului național privind gestionarea deșeurilor și a programelor de prevenire a generării deșeurilor în conformitate cu art. 34 și 36.

### **Articolul 40. Implementarea programelor**

(1) Programul național pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv programul de prevenire a generării deșeurilor la nivel național, va furniza măsuri pentru următoarele obiective:

- a) diminuarea sau limitarea generării de deșeuri și a gradului de pericolozitate a acestora;
- b) reciclarea, regenerarea sau alte forme de utilizare a deșeurilor;
- c) neutralizarea deșeurilor din punct de vedere sigur al protecției mediului;
- d) remedierea suprafețelor poluate.

(2) Implementarea Programului național pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv a programului de prevenire a generării deșeurilor la nivel național, se realizează prin adoptarea programelor regionale privind gestionarea deșeurilor și a programelor privind prevenirea gestionării deșeurilor. Aceste programe vor cuprinde:

- a) analiza situației și prognozarea tipului, proprietăților și cantităților de deșeuri generate și a celor supuse recuperării și eliminării;
- b) obiectivele, etapele și termenele pentru implementarea programelor;

- c) metodele, tehnologiile și instalațiile pentru tratarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor;
- d) descrierea metodelor, tehnologiilor și instalațiilor de tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, precum și a amplasamentelor destinate acestora;
- e) deciziile privind amenajarea amplasamentelor, aplicarea tehnologiilor și exploatarea instalațiilor de tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor;
- f) resursele pentru implementarea programului;
- g) măsuri pentru sprijinirea, încurajarea și raționalizarea activităților de valorificare a deșeurilor;
- h) interacțiune cu alte programe sectoriale din punct de vedere al dezvoltării durabile de rînd cu realizarea obiectivelor programului de gestionare a deșeurilor;
- i) implementarea unui sistem de raportare și control, de intervenție imediată, de evaluare a rezultatelor și de aducere la zi a Programului național privind gestionarea deșeurilor;
- j) planificarea dezvoltării amplasamentelor pentru instalațiile de tratare, valorificare, recuperare și eliminare a deșeurilor specificate la alin. (2) lit. c) și d);
- k) implicarea publicului și a organizațiilor neguvernamentale.

#### **Articolul 41. Monitorizarea și raportarea implementării programelor**

(1) Autoritățile administrației publice centrale și locale responsabile de realizarea programelor privind gestionarea deșeurilor și prevenirea generării deșeurilor prezintă anual autorității administrației publice centrale în domeniul mediului informațiile privind implementarea programelor nominalizate.

(2) Autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului va prezenta Guvernului Republicii Moldova o dată în doi ani Raportul privind implementarea Programului național privind gestionarea deșeurilor.

## **Capitolul VI**

### **OBLIGAȚII ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII DEȘEURILOR**

#### **Articolul 42. Obligațiile producătorilor de deșeuri**

Producătorii de deșeuri, de rînd cu obligațiile menționate anterior în prezenta lege, au următoarele obligații ce țin de gestionarea deșeurilor:

- a) să ia măsurile necesare de reducere la minimum a cantităților de deșeuri rezultate din activitățile existente;
- b) să nu pună în circulație produse, dacă nu există posibilitatea eliminării acestora ca deșeuri, în condițiile respectării prevederilor articolului 4;
- c) să ambaleze produsele conform prevederilor prezentei legi și a cerințelor speciale pentru ambalaj și deșeurile de ambalaj aprobate de Guvern;
- d) să asigure echipamente de protecție și de lucru adecvate operațiunilor aferente gestionării deșeurilor în condiții de securitate a muncii;
- e) să nu admită descărcari necontrolate de deșeuri în mediu;
- f) să nu abandoneze deșeurile și să nu le depoziteze în locuri neautorizate;
- g) să separe deșeurile înainte de colectare, în vederea valorificării sau eliminării acestora;
- h) să ia măsurile necesare astfel încât eliminarea deșeurilor să se realizeze în condiții de respectare a reglementărilor privind protecția populației și a mediului;
- i) să adopte la faza de concepție și proiectare a unui produs, soluțiile și tehnologiile de eliminare sau de diminuare la minimum posibil a producerii deșeurilor;
- j) să implementeze prevederile Programului național privind gestionarea deșeurilor și a programelor regionale de gestionare a deșeurilor, inclusiv a programelor de prevenire a generării deșeurilor.

#### **Articolul 43. Planuri de intervenție**

Producătorii și deținătorii de deșeuri periculoase au obligația să elaboreze, în condițiile legii, planuri de intervenție pentru situații accidentale și să asigure condițiile de aplicare a acestora.

#### **Articolul 44. Transportul deșeurilor**

(1) Operatorii de transport specializați pentru transportul de deșeuri trebuie să fie autorizați conform prezentei legi.

(2) Transportul deșeurilor urmează a fi realizat în conformitate cu prevederile actelor normative ce reglementează transportul mărfurilor periculoase pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Autoritatea administrației publice centrale în domeniul transporturilor monitorizează respectarea de către agenții transportatori a prevederilor și cerințelor Acordului european referitor la traficul rutier internațional de mărfuri periculoase (ADR).

(4) Pentru transportul feroviar, naval sau aerian al deșeurilor operatorii de transport trebuie să respecte reglementările emise de autoritatea administrației publice centrale în domeniul transporturilor și de autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului.

(5) Transporturile internaționale de deșeuri se vor efectua cu respectarea prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și a legislației naționale.

#### **Articolul 45. Obligații ale operatorilor de transport**

Operatorii de transport de deșeuri au următoarele obligații:

a) să utilizeze pentru transportarea deșeurilor numai mijloace de transport certificate, astfel încât să fie respectate normele privind sănătatea populației și a mediului înconjurător;

b) să asigure instruirea personalului pentru încărcarea, transportul și descărcarea deșeurilor în condiții de siguranță și pentru intervenție în cazul unor defecțiuni sau accidente;

c) să dețină toate documentele necesare de însoțire a deșeurilor transportate, din care să rezulte deținătorul, destinatarul, tipurile de deșeuri, locul de încărcare, locul de destinație și, după caz, cantitatea de deșeuri transportate și codificarea acestora conform legii;

d) să nu abandoneze deșeurile pe traseu;

e) să respecte pentru transportul deșeurilor periculoase reglementările specifice transportului de mărfuri periculoase cu aceleași caracteristici;

f) să posede dotarea tehnică pentru intervenție în cazul unor accidente sau defecțiuni apărute în timpul transportării deșeurilor periculoase sau, în cazul în care nu dețin dotarea tehnică și de personal corespunzătoare, să asigure acest lucru prin unități specializate;

g) să țină evidență cronologică a cantității, naturii și originii deșeurilor, și a mijlocului de transport

h) să anunțe organele de mediu despărtite orice transport de deșeuri periculoase, înaintea efectuării acestuia, precum și autoritățile administrației publice în domeniul afacerilor interne, în cazul transportului deșeurilor cu pericol de incendiu sau explozie.

#### **Articolul 46. Obligații asociate cu valorificarea deșeurilor**

Unitățile care valorifică deșeurile au următoarele obligații:

a) să dețină spații special amenajate pentru depozitarea temporară separată a deșeurilor, în condițiile prevăzute la art. 4;

b) să evite formarea de stocuri de deșeuri ce urmează să fie valorificate, precum și de produse rezultate în urma valorificării, care ar putea genera fenomene de poluare a mediului sau care prezintă riscuri de incendiu față de vecinătăți;

c) să utilizeze tehnologii pentru valorificarea deșeurilor, care dețin avizul pozitiv al Expertizei Ecologice de Stat conform legislației;

d) să supună eliminării finale reziduurile rezultate din valorificarea deșeurilor.

#### **Articolul 47. Obligații asociate cu eliminarea deșeurilor**

Unitățile care elimină deșeurile au următoarele obligații:

a) să asigure eliminarea, în totalitate și în timp util, a deșeurilor care le sunt încredințate;

b) să folosească cele mai bune tehnici disponibile, care sunt fezabile din punct de vedere economic, și să respecte valorile limite de emisii, stabilite prin autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor;

c) să amplaseze și să amenajeze depozitul de deșuri într-un spațiu și în condiții corespunzătoare, conform prevederilor art. 4 și numai cu acordul organelor de supraveghere și control conform legislației în vigoare;

d) să introducă în depozitul final numai deșeurile permise de autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului și să respecte tehnologia de depozitare aprobată de acesta;

e) să supravegheze permanent modul de depozitare finală a deșeurilor sub aspectul stabilității și etanșeității și să efectueze măsurile necesare stabilite prin autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor pentru exploatare în condiții de siguranță a depozitelor respective;

f) să exploateze la parametrii proiectați instalațiile de decontaminare cu care sunt dotate și să se doteze cu instalații pentru decontaminare, acolo unde acestea lipsesc;

g) să execute lucrările de reconstrucție ecologică și de încadrare în peisajul zonei, indicate în autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor, și să organizeze supravegherea în continuare a depozitelor după sistarea depunerii deșeurilor;

h) să supravegheze activitățile de eliminare a deșeurilor și să execute controlul și monitorizarea emisiilor de poluanți, prin laboratorul propriu sau în colaborare cu alte laboratoare acreditate în domeniu.

#### **Articolul 48. Obligațiile persoanelor fizice și juridice**

Persoanele fizice și juridice ce desfășoară activități economice au următoarele obligații:

a) să depună separat deșeurile și ambalajele reciclabile, acolo unde există recipiente special destinate acestui scop;

b) să nu abandoneze și să nu depoziteze deșeurile în afara locurilor destinate acestui scop;

c) să realizeze lucrările de decontaminare și refacere a mediului deteriorat de deșuri, impuse de autoritățile competente;

d) să suporte costul pagubelor aduse populației, agenților economici și instituțiilor prin gestionarea defectuoasă a deșeurilor;

e) să asigure importul și fabricarea produselor alimentare și a mărfurilor de larg consum în ambalaje reutilizabile și reciclabile, inofensive pentru mediu, colectarea și recuperarea ambalajelor proprii sau importate, să nu admită ambalarea excesivă.

## Capitolul VII

### CERINȚE DE GESTIONARE A ANUMITOR CATEGORII DE DEȘEURI

#### **Articolul 49. Deșeuri de baterii și acumulatori**

(1) În contextul prezentei legi deșeurile de baterii și acumulatori înseamnă bateriile și acumulatoarele, care constituie deșeuri în sensul articolului 2, pct. 8) din prezenta lege.

(2) Prevederile prezentului articol se aplică tuturor tipurilor de baterii și acumulatori, indiferent de forma, volumul, greutatea, materialul component sau utilizarea acestora, cu excepția bateriilor și acumulatorilor utilizați în:

a) echipamente asociate cu protecția intereselor esențiale ale țării în ceea ce privește securitatea, armele, munițiile și materialul de război, cu excluderea produselor care nu sunt destinate unor scopuri specific militare;

b) echipament destinat să fie trimis în spațiu.

(3) Producătorii trebuie să asigure:

a) proiectarea aparatelor astfel încât deșeurile de baterii și acumulatori să poată fi înălăturate cu ușurință;

b) însotirea aparatelor în care sunt încorporate baterii și acumulatori cu instrucțiuni în care se arată cum pot fi îndepărtate în siguranță acestea și care, după caz, informează utilizatorul final cu privire la tipul bateriilor și al acumulatorilor încorporați.

(4) Cerințele menționate în alin. (3) nu se aplică atunci când, din motive de siguranță, de performanță, medicale sau de integritate a datelor, continuitatea alimentării cu energie este indispensabilă și necesită o conectare permanentă între aparat și baterie sau acumulator.

(5) În scopul asigurării protecției sănătății populației și a mediului și prevenirii formării deșeurilor periculoase, se interzice introducerea pe piață:

a) a tuturor bateriilor și acumulatorilor, indiferent dacă sînt sau nu integrate în apărate, care conțin mercur într-o proporție mai mare de 0.0005% din greutate; și

b) a bateriilor și acumulatorilor portabili, inclusiv cei integrați în apărate, care conțin cadmiu într-o proporție mai mare de 0.002% din greutate.

(6) Bateriile și acumulatorii care nu îndeplinesc cerințele aliniatului (6), fiind introdusi pe piață în mod legal înainte de intrare în vigoare a prezentei legi, pot fi comercializați în continuare pînă la epuizarea stocurilor.

(7) Interzicerea care se referă la aliniatul (6) litera a) nu se aplică bateriilor tip „nasture” cu un conținut de mercur de maximum 2% din greutate înainte de 01 ianuarie 2018.

(8) Interzicerea care se referă la aliniatul (6) litera b) nu se aplică bateriilor și acumulatorilor portabili destinați să fie utilizați în:

- a) sisteme de urgență și de alarmă, inclusiv iluminatul de urgență;
- b) echipament medical;
- c) unelte electrice fără fir. Această excepțare se aplică pînă la 01 ianuarie 2020.

(9) Întru executarea cerințelor de răspundere extinsă a producătorilor în conformitate cu prevederile stabilite prin art. 12 și obiectivelor politiei de stat menționate în alin. (1) al art. 14 din prezenta lege, producătorii de baterii și acumulatori asigură crearea unei rețele de colectare separată a bateriilor și acumulatoarelor uzate de la consumatorii și dezvoltarea sistemelor de valorificare materială a deșeurilor de baterii și acumulatori, în cazul în care aceasta este economic fezabil din punct de vedere tehnic.

(10) Operatorul stației de tratare (schemei de valorificare materială) a deșeurilor de baterii și acumulatori, autorizat de către autoritățile competente menționate în art. 24, este obligat:

- a) să asigure că toate deșurile supuse tratării care pot fi recuperate sau reciclate nu vor fi eliminate;
- b) să asigure atingerea ţintelor minime de recuperare și reciclare a deșeurilor de baterii și acumulatori;
- c) să raporteze trimestrial producătorilor rezultatele de performanță în atingerea ţintelor de colectare și tratare a deșeurilor de baterii și acumulatori, stabilite de Guvern;
- d) să asigure că materialele finale obținute după descompletarea bateriilor și acumulatorilor uzate nu vor conține compoziții cu caracteristici periculoase;
- e) să respecte obligațiunile deținătorului de deșuri și ale producătorului de deșuri asociate de activitatea sa, stabilite de prezentă lege.

(11) În procesul de gestionare a bateriilor și a acumulatorilor se interzice:

- a) abandonarea bateriilor și a acumulatorilor uzați sau a componentelor solide ale acestora;
- b) deversarea electrolitului din acumulatorii uzați pentru autovehicule pe sol, în apele de suprafață, apele subterane și în sistemele de canalizare;
- c) deteriorarea carcaselor bateriilor și ale acumulatorilor uzați.

(12) Gestionarea acumulatorilor și bateriilor, precum și celor uzate se efectuează conform prevederilor actelor normative aprobate de Guvern.

## **Articolul 50. Deșuri de echipamente electrice și electronice**

(1) În contextul prezentei legi deșurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) înseamnă echipamentele electrice și electronice, care constituie deșuri în sensul articolului 2, pct. 8) din prezenta lege, inclusiv toate componente, subansamblile și produsele consumabile care fac parte integrantă din produs în momentul rebutării.

(2) Prevederile prezentului articol se aplică categoriilor de echipamente electrice și electronice, enumerate în anexa nr. 5 la prezenta lege, cu excepția următoarelor echipamente electrice și electronice:

- a) echipamente necesare pentru protecția intereselor esențiale de securitate ale țării, inclusiv armele, munițiile și materialul de război destinate scopurilor specific militare;

b) echipamente care sunt proiectate și instalate special ca parte a unui alt tip de echipament ce este exclus sau nu intră în domeniul de aplicare al prezentei legi, care își pot îndeplini rolul doar dacă sunt incluse în echipamentul respectiv;

c) becuri cu filament;

d) echipamente proiectate pentru a fi trimise în spațiu;

e) unelte industriale fixe de mari dimensiuni;

f) instalații fixe de mari dimensiuni, cu excepția echipamentelor care sunt în astfel de instalații, dar care nu sunt special proiectate și instalate ca parte a instalațiilor respective;

g) mijloace de transport de persoane sau de marfă, exclusiv vehiculele electrice cu două roți care nu sunt omologate;

h) echipamente mobile fără destinație rutieră accesibile exclusiv pentru uz profesional;

i) echipamente proiectate special doar în scopuri de cercetare și dezvoltare și accesibile doar în cadrul unor tranzacții între întreprinderi;

j) dispozitive medicale și dispozitive medicale pentru diagnostic in vitro, atunci cînd se preconizează că aceste dispozitive vor fi infectate înaintea încheierii ciclului de viață, precum și dispozitive medicale implanțabile active.

(3) În scopul asigurării protecției sănătății populației și a mediului și prevenirii formării deșeurilor periculoase, se interzice introducerea pe piață a echipamentelor electrice și electronice, care depășesc valorile concentrațiilor maxime din greutate 0,1% pentru mercur, plumb, crom hexavalent, bifenili polibromurați și eteri de difenil polibromurați și 0,01% pentru cadmiu, cu excepția echipamentelor pentru care sunt stabilite derogări, conform actelor normative aprobate de Guvern.

(4) Întru executarea cerințelor de răspundere extinsă a producătorilor în conformitate cu prevederile stabilite prin art. 12 și obiectivelor politicii de stat menționate în alin. (1) al art. 14 din prezenta lege, producătorii de echipamente electrice și electronice asigură crearea unor sisteme de returnare și colectare a echipamentelor electrice și electronice uzate de la consumători și dezvoltarea schemelor de valorificare materială a deșeurilor de echipamente electrice și electronice.

(5) Operatorul stației de tratare (schemei de valorificare materială) a deșeurilor de echipamente electrice și electronice, autorizat de către autoritățile competente menționate în art. 24, este obligat:

a) să asigure că toate deșeurile de echipamente electrice și electronice supuse tratării care pot fi recuperate sau reciclate nu vor fi eliminate;

b) să asigure atingerea ţintelor minime de recuperare și reciclare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice;

c) să raporteze trimestrial producătorilor rezultatele de performanță în atingerea ţintelor de colectare și tratare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice, stabilite de Guvern;

d) să asigure că materialele finale obținute după descompletarea echipamentelor electrice și electronice uzate nu vor conține compoziții cu caracteristici periculoase;

e) să respecte obligațiunile deținătorului de deșeuri și ale producătorului de deșeuri asociate de activitatea sa, stabilite de prezentă lege.

(6) Transportarea în limitele hotarului țării și transfrontieră a deșeurilor de echipamente electrice și electronice se va efectua în conformitate cu prevederile prezentei legi, urmând condițiile detaliate ale transportării deșeurilor de echipamente electrice și electronice, stabilite de Guvern.

(7) Gestionarea echipamentelor electrice și electronice și deșeurilor acestora se efectuează, conform prevederilor actelor normative aprobate de Guvern.

## **Articolul 51. Vehiculele scoase din uz**

(1) În contextul prezentei legi vehicul scos din uz înseamnă un vehicul care constituie un deșeu în sensul stabilit la articolul 2, pct. 8) din prezentă lege.

(2) Prevederile prezentului articol se aplică vehiculelor și vehiculelor scoase din uz, inclusiv componentelor și materialelor acestora, indiferent de modul în care vehiculul a fost întreținut sau reparat pe durata utilizării și indiferent dacă este echipat cu componentele furnizate de producător sau cu alte componente a căror asamblare ca piese de rezervă sau de schimb este în conformitate cu prevederile legale naționale corespunzătoare.

(3) În scopul asigurării protecției sănătății populației și a mediului și prevenirii generării deșeurilor periculoase, producătorii de vehicule, în colaborare cu producătorii de materiale și echipamente, sunt obligați:

a) să limiteze utilizarea substanțelor periculoase la vehicule și să le reducă, pe cât posibil, începând cu faza de proiectare, astfel încât să prevină în special eliberarea acestora în mediu, facilitând reciclarea și evitând nevoia de a elimina deșeuri periculoase;

b) să asigure că proiectarea și producerea de noi vehicule care țin seama în cea mai mare măsură și facilitează dezmembrarea, refolosirea, recuperarea și, în special, reciclarea vehiculelor scoase din uz, a componentelor și a materialelor acestora;

c) să integreze o cantitate sporită de material reciclat în vehicule și în alte produse pentru a dezvolta piețe de desfacere pentru materialele reciclate;

d) să asigură că materialele și componentele vehiculelor introduse pe piață nu conțin mercur, plumb, cadmiu sau erom hexavalent.

(4) Toate vehiculele scoase din uz și, pe cât posibil din punct de vedere tehnic, toate părțile uzate înălțurate la repararea vehiculelor pentru transport de persoane sunt supuse colectării și transmiterii la stațiile de colectare.

(5) Instalațiile de colectare de pe teritoriul lor sunt disponibile în mod corespunzător.

(6) Întrucătarearea cerințelor de răspundere extinsă a producătorilor în conformitate cu prevederile stabilite prin art. 12 și obiectivelor politicii de stat menționate în alin. (1) al art. 14 din prezentă lege, producătorii de vehicule asigură crearea unor rețele de returnare și colectare a tuturor vehiculelor scoase din uz și dezvoltarea sistemelor de valorificare materială a deșeurilor de vehicule scoase din uz.

(7) Operatorul stației de tratare (schemei de valorificare materială) a vehiculelor scoase din uz, autorizat de către autoritățile competente menționate în art. 24, este obligat să respecte obligațiunile deținătorului de deșeuri și ale producătorului de deșeuri asociate de activitatea sa, stabilite de prezentă lege, și să asigure că:

- a) toate vehiculele scoase din uz se depozitează și se tratează cu respectarea cerințelor art. 4 din prezenta lege și cerințelor tehnice minime pentru tratare aprobate de Guvern;
- b) toate vehiculele scoase din uz sunt dezmembrate înainte de continuarea tratării sau de alte operații echivalente pentru a reduce orice impact negativ asupra mediului;
- c) componentele sau materialele etichetate sau identificate în orice alt mod, în conformitate cu cerințele aprobate de Guvern, sunt demontate înainte de continuarea tratării;
- d) materialele și componentele cu grad ridicat de risc sunt înălțurate separat, pentru a nu contamina deșeurile provenind de la vehiculele scoase din uz, produse de mașina de tăiat;
- e) operațiile de demontare și depozitare sunt efectuate astfel încât să permită refolosirea, recuperarea și reciclarea componentelor vehiculelor;
- f) materialele finale obținute după descompletarea vehiculelor scoase din uz nu conțin compoziții cu caracteristici periculoase.

(8) Operatorul stației de tratare trebuie să asigure atingerea țintelor minime de recuperare și reciclare a vehiculelor scoase din uz și să raporteze trimestrial producătorilor rezultatele de performanță în atingerea țintelor de colectare și tratare a deșeurilor de vehicule scoase din uz, stabilite de Guvern.

(9) Gestionarea vehiculelor scoase din uz se efectuează conform prevederilor actelor normative aprobate de Guvern.

## **Articolul 52. Uleiuri uzate**

(1) Gestionarea uleiurilor uzate se realizează fără a aduce atingere restricțiilor prevăzute în alin. (2) și obligațiilor privind gestionarea deșeurilor periculoase prevăzute la art. 21 și 22, astfel încât să se asigure ca:

- a) uleiurile uzate sunt colectate separat în cazul în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic;
- b) uleiurile uzate sunt tratate în conformitate cu art. 3 și 4;

c) în cazul în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic și viabil din punct de vedere economic, uleiurile uzate prezentând caracteristici diferite nu se amestecă, iar uleiurile uzate nu se amestecă cu alte tipuri de deșeuri sau substanțe dacă o astfel de amestecare împiedică tratarea lor.

(2) În procesul de gestionare a uleiurilor uzate se interzice:

- a) deversarea uleiurilor uzate în apele de suprafață, apele subterane și în sistemele de canalizare;
- b) evacuarea pe sol sau depozitarea în condiții necorespunzătoare a uleiurilor uzate, precum și abandonarea necontrolată a reziduurilor rezultate din valorificarea și incinerarea acestora;

c) valorificarea și eliminarea uleiurilor uzate prin metode care generează poluare peste valorile limită de emisie, stabilite prin reglementări specifice;

d) amestecarea între ele a diferitelor categorii de uleiuri uzate cu una sau mai multe din proprietățile specificate în anexa nr. 3 și/ sau cu alte tipuri de uleiuri conținând bifenili policlorurați sau alți compuși similari și/sau cu alte tipuri de compuși periculoși;

e) amestecarea cu alte substanțe care impurifică uleiurile;

f) colectarea, stocarea și transportul în comun cu alte tipuri de deșeuri;

g) gestionarea uleiurilor uzate de către persoane neautorizate;

h) utilizarea uleiurilor uzate ca agent de împregnare a materialelor.

(3) Uleiurile uzate conținând bifenili policlorurați sau alți compuși similari în concentrații mai mari de 50 ppm, se gestionează în conformitate cu articolul 53 din prezenta lege și Regulamentul privind bifenilii policlorurați, aprobat de Guvern.

(4) Întru executarea cerințelor de răspundere extinsă a producătorilor în conformitate cu prevederile stabilite prin art. 12 și întru executarea obiectivelor politicii de stat menționate în alin. (1) al art. 14 din prezenta lege, producătorii și importatorii de uleiuri asigură crearea unor sisteme de colectare a uleiurilor uzate de la consumatorii și dezvoltarea sistemelor de regenerare a acestora, corespunzător cantităților și tipurilor de uleiuri introduse pe piață.

(5) În cazul în care regenerarea uleiurilor uzate este posibilă din punct de vedere tehnic și sigur pentru mediul înconjurător, atunci transportul transfrontalier de uleiuri uzate dinspre teritoriul național către instalații de incinerare sau co-incinerare de peste hotare se restricționează prin legislație.

(6) Gestionarea uleiurilor uzate se efectuează, conform prevederilor actelor normative aprobate de Guvern.

### **Articolul 53. Stocuri și deșeuri de poluanți organici persistenti**

(1) În scopul asigurării protecției sănătății populației și a mediului și prevenirii generării deșeurilor periculoase, se interzice producerea, introducerea pe piață și utilizarea substanțelor listate în secțiunea 1 din anexa nr. 6, fie individual, fie în compoziția preparatelor sau sub formă de compuși ai diverselor articole.

(2) Interzicerea menționată în alin. (1) nu se aplică în cazul:

a) unei substanțe utilizate pentru cercetări de laborator sau ca standard de referință;

b) unei substanțe care apare ca oligoelement contaminant neintenționat în substanțe, preparate sau articole;

c) substanțelor care apar sub formă de compuși ai articolelor produse anterior sau la data intrării în vigoare a prezentei legi, timp de șase luni de la data intrării în vigoare a acesteia;

d) unei substanțe care apare sub formă de compus al articolelor aflate deja în uz înainte de sau la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Gestionarea stocurilor de poluanți organici persistenti:

a) deținătorul unui stoc care constă sau conține orice substanță listată în secțiunea 1 din anexa nr. 6, care nu este permisă de a fi utilizată, administrează acel stoc ca deșeu în corespondere cu prezența lege și conform art. 6 al Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți;

b) deținătorul unui stoc mai mare de 50 kg, care constă sau conține orice substanță listată în secțiunea 1 din anexa nr. 6, utilizarea cărora este permisă, va pune la dispoziția autorității administrației publice centrale în domeniul mediului informații privind natura și mărimea stocului respectiv;

c) deținătorul va administra stocul într-un mod sigur din punct de vedere al protecției mediului și sănătății umane;

d) autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului monitorizează modul de utilizare și gestiune a stocurilor notificate.

(4) Gestionația deșeurilor de poluanți organici persistenți:

a) producătorii și deținătorii de deșeuri vor întreprinde eforturi rezonabile pentru a evita, unde este posibil, contaminarea acestor deșeuri cu substanțele listate în secțiunea 2 din anexa nr. 6;

b) deșeurile care constau, conțin sau sunt contaminate cu oricare dintre substanțele listate în secțiunea 2 din anexa nr. 6 vor fi eliminate sau recuperate fără întârzieri inopertune și în conformitate cu operațiunile D9, D10 și R1 (cu excepția deșeurilor care conțin bifenilii policlorurați), enumerate în anexele nr. 1 și nr. 2, în aşa mod încât să se asigure că conținutul de poluanți organici persistenți este distrus sau transformat ireversibil, astfel încât deșeurile rămase și emisiile nu prezintă caracteristicile poluanților organici persistenți.

c) operațiunile de eliminare sau recuperare care pot conduce la recuperarea, reciclarea, regenerarea sau reutilizarea oricărora dintre substanțele listate în secțiunea 2 din anexa nr. 6 se interzic.

(5) Gestionația poluanților organici persistenți, stocurilor și deșeurilor acestora se efectuează, conform cerințelor aprobatelor de Guvern.

#### **Articolul 54. Deșeuri de ambalaje**

(1) Se supun prevederilor prezentei legi toate ambalajele introduse pe piață, indiferent de materialul din care au fost realizate și de modul lor de utilizare în activitățile economice, comerciale, în gospodăriile populației sau în orice alte activități, precum și toate deșeurile de ambalaje care nu mai corespund scopului pentru care au fost fabricate, indiferent de modul de generare, de recuperare, de depozitare, de reciclare sau de valorificare.

(2) În contextul prezentei legi:

a) ambalaje înseamnă toate produsele realizate din orice materiale, de orice natură, utilizate pentru a conține, proteja, manevra, furniza și prezența bunurilor, de la materii

prime la bunuri prelucrate, de la producător la utilizator sau consumator. Articolele „nereturnabile” utilizate în aceeași scopuri trebuie, de asemenea, considerate ambalaje;

b) deșeurile de ambalaje înseamnă orice ambalaj sau material de ambalaj, care constituie deșeuri în sensul articolului 2, pct. 8) din prezenta lege;

c) gestionarea deșeurilor de ambalaje înseamnă gestionarea deșeurilor, aşa cum este definită în articolul 2, pct. 14 din prezenta lege.

(3) Activitatea de gestionare a ambalajelor și deșeurilor de ambalaje are la bază principiile generale prevăzute de prezenta lege și acte normative în domeniu.

(4) Principiile specifice activității de gestionare a deșeurilor de ambalaje sunt:

a) prevenirea producerii de deșeuri de ambalaje;

b) reutilizarea ambalajelor;

c) reciclarea deșeurilor de ambalaje;

d) alte forme de valorificare a deșeurilor de ambalaje, care să conducă la reducerea cantităților eliminate prin depozitare finală.

(5) În scopul asigurării protecției sănătății populației și a mediului și prevenirii formării deșeurilor, inclusiv celor periculoase periculoase, se stabilesc cerințele specifice fabricării și compoziției ambalajelor, prin care ambalajul trebuie:

a) fabricat astfel încât volumul și masa ambalajului să fie limitate la cantitatea minimă corespunzătoare pentru a menține nivelul necesar de siguranță, igienă și acceptare pentru produsul ambalat și pentru consumator;

b) proiectat, produs și comercializat astfel încât să permită refolosirea și recuperarea sa, inclusiv reciclarea, și să reducă impactul său asupra mediului atunci când deșeurile de ambalaje sau reziduurile rezultate din operațiunile de gestionare a deșeurilor de ambalaje sunt eliminate;

c) să fie astfel fabricat, încât prezența substanțelor nocive sau a altor substanțe și materiale periculoase în compoziția materialului de ambalaj sau a oricărui component al acestuia să fie redusă în emisii, cenușă sau levigat, atunci când ambalajele sau reziduurile rezultate în urma operațiunilor de gestionare a deșeurilor de ambalaje sunt incinerate sau depozitate în rampele de gunoi.

Totalul nivelurilor concentrației de plumb, cadmiu, mercur și crom hexavalent prezente în ambalaje sau în componente ambalajelor nu trebuie depășește 100 ppm din greutate, cu excepția ambalajelor realizate în întregime din cristal cu conținut de plumb.

(6) Întru executarea cerințelor de răspundere extinsă a producătorilor în conformitate cu prevederile stabilite prin art. 12 și obiectivelor politicii de stat menționate în alin. (1) al art. 14 din prezenta lege producătorii de ambalaje asigură crearea unor sisteme de colectare a deșeurilor de ambalaj și dezvoltarea schemelor de valorificare materială și energetică a deșeurilor de ambalaje care nu pot fi reciclate, fiind neadecvate pentru valorificare materială.

(7) Operatorul stației de tratare (schemei de valorificare materială) a deșeurilor de ambalaje, autorizat de către autoritățile competente menționate în art. 24, este obligat:

a) să respecte cibligațiunile deținătorului de deșeuri și ale producătorului de deșeuri asociate de activitatea sa, stabilite de prezentă lege;

b) să asigure că toate deșeurile supuse tratării care pot fi recuperate sau reciclate nu vor fi eliminate;

c) să asigure atingerea ţintelor minime de recuperare și reciclare a vehiculelor scoase din uz și să raporteze trimestrial producătorilor rezultatele de performanță în atingerea ţintelor de colectare și tratare a deșeurilor de vehicule scoase din uz, stabilite de Guvern.

(8) Gestionaarea ambalajului și deșeurilor de ambalaje se efectuează, conform prevederilor actelor normative aprobate de Guvern.

### **Articolul 55. Deșeuri medicale**

(1) În contextul prezentei legi deșeurile medicale se consideră deșeurile formate din activități medicale, clasificate în deșeuri periculoase, deșeuri asimilabile cu cele municipale, deșeuri anatomo-patologice și parți (piese) anatomiche, deșeuri infecțioase, deșeuri chimice și deșeuri întepătoare.

(2) Colectarea și trierea pe categorii de deșeuri prezintă prima etapă de gestionare a deșeurilor periculoase rezultate din activitatea medicală. Producătorul de deșeuri este responsabil pentru corectitudinea separării la sursă pe categorii a deșeurilor. Atunci cînd nu se respectă aceasta, întreaga cantitate de deșeuri se tratează ca deșeuri periculoase.

(3) Ambalajul în care se efectuează colectarea și care vine în contact direct cu deșeurile periculoase trebuie să fie de unică folosință și se elimină sau neutralizează odată cu conținutul.

(4) Transportul deșeurilor periculoase până la locul de eliminare sau neutralizare se face cu respectarea strictă a normelor de securitate și igienă în scopul protejării personalului și populației generale. Transportul deșeurilor periculoase pe drumurile publice spre locul de neutralizare se face pe rute autorizate în corespondere cu cerințele stabilite în reglementările naționale referitor la transporturile rutiere de mărfuri periculoase și controlul transportării transfrontiere a deșeurilor periculoase și eliminarea acestora.

(5) Unitățile medicale trebuie să asigure eliminarea sau neutralizarea deșeurilor periculoase, pe le produc, la întreprinderile sau instalațiile autorizate, conform art. 25 din prezenta lege, și care asigură distrugerea rapidă și completă a factorilor cu potențial nociv pentru mediu și pentru starea de sănătate a populației.

(6) Cunoașterea cantităților de deșeuri produse este obligația fiecărui producător. Datorită modului de îndepărtare și neutralizare specific, deșeurile periculoase nu pot fi cântărite zilnic, de aceea se aplică metodologia de investigație-sondaj pentru culegerea periodică a datelor și pentru calcularea cantităților medii lunare.

(7) Coordonatorul unității medicale sau agentul economic:

a) inițiază programul de implementare și aplicare a sistemului de gestionare a

deșeurilor periculoase;

b) prevede fondurile necesare pentru asigurarea funcționării sistemului de gestionarea deșeurilor periculoase;

c) nominalizează persoanele responsabile pentru activitățile specifice sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase;

d) controlează modul în care funcționează sistemul de gestionare a deșeurilor periculoase;

e) aproba planul de gestionare a deșeurilor din activitățile medicale, pe baza regulamentelor interne și a codurilor de procedură ale sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase din unitate;

f) aproba planul ce instruiează profesională continuă.

(8) Gestionarea deșeurilor medicale se efectuează în conformitate cu prevederile actelor normative aprobate de Guvern.

#### **Articolul 56. Bio-deșeurile**

(1) Autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului conform prezentei legi identifică și stabilește, dacă este cazul, măsuri de stimulare și, în conformitate cu art. 3 și 4, va încuraja:

a) colectarea separată a bio-deșeurilor în vederea compostării și fermentării bio-deșeurilor;

b) tratarea bio-deșeurilor într-un mod care asigură un înalt nivel de protecție a mediului;

c) folosirea unor materiale fără riscuri pentru mediu produse din bio-deșeuri.

(2) Deșeurile biodegradabile provenite din parcuri și grădini trebuie să fie colectate separat și transportate la stațiile de compostare sau pe platforme individuale de compostare.

(3) În cazul în care, bio-deșeurile colectate separat conțin substanțe periculoase, se interzice tratarea acestora în stații de compostare.

#### **Articolul 57. Deșeuri generate de nave și rezidurile mărfii**

(1) În scopul protecției eficiente a mediului acvatic și prevenirii deversării deșeurilor provenite din exploatarea navelor și a reziduurilor de marfă în mare, se interzice deversările ilicite a deșeurilor și reziduurilor în mediul marin sau cursuri de apă de navelor care utilizează porturile naționale, asigurând predarea acestora în instalații portuare de preluare a deșeurilor generate de nave și/sau a reziduurilor mărfii.

(2) În sensul alineatului (1) al prezentului articol:

a) deșeuri generate de nave înseamnă toate deșeurile, inclusiv apele uzate și alte reziduuri decât cele ale mărfii, care sunt generate în timpul exploatarii navelor și care se află sub incidența prevederilor anexelor I, IV și V la Convenția internațională privind prevenirea poluării de către nave (MARPOL 73/78), precum și deșeurile asociate mărfii, astfel cum sunt definite în liniile directoare ale Organizației Maritime Internaționale (OMI) pentru implementarea anexei V la Convenția;

b) reziduurile mărfii înseamnă resturile de marfă din magaziile sau tancurile de marfă care rămîn la finalul operațiunilor de descărcare și curățire, inclusiv surplusurile sau scurgerile de marfă ce pot apărea pe timpul operațiunilor de încărcare și/sau descărcare;

c) instalații portuare de preluare înseamnă orice instalație fixă, flotantă sau mobilă care servește pentru preluarea deșeurilor generate de nave și/sau a reziduurilor mărfii.

(3) Fără a aduce atingere definițiilor de la literele a) și b) din alineatul (2), deșeurile generate de nave și reziduurile mărfii sunt considerate deșeuri în înțelesul articolului 2, pct. 8) din prezenta lege.

(4) Predarea deșeurilor generate de nave se va realiza după cum urmează:

a) Comandantul unei nave care face escală într-un port pe teritoriul Republicii Moldova, trebuie să predea toate deșeurile generate de navă unei instalații portuare de preluare, autorizate din punct de vedere al protecției mediului, în conformitate cu prevederile MARPOL 73/78 înaintea părăsirii portului. Operatorii instalațiilor portuare de preluare trebuie să elibereze un document de confirmare a cantității și tipurilor de deșeuri preluate, pe care îl vor înmâna comandantului navei.

b) O navă poate fi autorizată de autoritatea competență în domeniul transportului naval să își continue voajul spre următorul port de escală, fără să predea toate deșeurile, dacă nava dispune de spațiu suficient de stocare a deșeurilor care au fost acumulate și care vor fi generate în timpul voajului progrămat, pînă în următorul port de predare a deșeurilor, cu garanția asigurării că nu există nici un risc ca deșeurile să fie aruncate în cursurile de apa.

(5) Avînd în vedere aspectele pecuniare prevăzute de art. 29 din prezenta lege și pentru acoperirea costurilor aferente instalațiilor portuare de preluare a deșeurilor generate de nave, inclusiv pentru preluarea și gestionarea deșeurilor și/sau reziduurilor, administrațiile portuare trebuie să instituie un sistem de tarifare aplicabil navelor.

(6) Sistemul de tarifare prevăzut la alin. (5) trebuie să încurajeze navele să predea deșeurile generate și/sau reziduurile mărfii la instalațiile portuare de preluare și să nu le descarce în mare sau cursuri de apa. În acest sens, următoarele principii vor fi aplicate tuturor navelor, cu excepția navelor de pescuit și a ambarcațiunilor de agrement autorizate să transporte pînă la 12 pasageri:

a) Toate navele care fac escală într-un port de pe teritoriul Republicii Moldova vor contribui în mod semnificativ la acoperirea costurilor prevăzute la alin. (a), chiar dacă instalațiile portuare de preluare sunt sau nu sunt utilizate. Astfel, costul va fi inclus de regulă în tarifele portuare sau, prin excepție, va putea fi aplicat un tarif separat pentru deșeuri. Tarifele pot fi aplicate diferențiat, în funcție de categoria, tipul și dimensiunea navei.

b) Partea din costuri care nu este acoperită de tariful prevăzut la lit. i), dacă este cazul, va fi acoperită prin valorificarea deșeurilor efectiv predate de către nave, în funcție de tipurile și cantitățile acestora.

c) Tarifele pot fi reduse atunci cînd comandantul poate demonstra că nava să generează cantități reduse de deșeuri, ca urmare a managementului de mediu aplicat, construcției navei, echipamentului și operării efectuate.

(7) Sistemul de tarifare trebuie să fie echitabil, transparent și nediscriminatoriu, să reflecte costurile instalațiilor și ale serviciilor puse la dispoziție, chiar dacă acestea sunt sau nu sunt utilizate. Quantumul tarifelor, modul de aplicare și baza de calcul al acestora trebuie să fie puse la dispoziție celor care le solicită.

### **Articolul 58. Deșeuri de mercur**

(1) În contextul prezentei legi deșeurile de mercur înseamnă substanțe sau obiecte care conțin, constau din sau sunt contaminate cu mercur sau compuși de mercur, care constituie deșeuri în sensul articolului 2, pct. 8) din prezenta lege.

(2) Deșeurile de mercur trebuie să fie gestionate în mod sigur pentru mediu, ținînd cont de prevederile prezentei legi, cerințele aprobată de Guvern, precum prevederile Convenției de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora și documetele directoare adoptate în cadrul acesteia.

(3) Colectarea, transportarea, stocarea, tratarea sau eliminarea deșeurilor de mercur se realizează în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor eliberate conform prevederilor art. 25 cu respectarea condițiilor stabilite în autorizație.

(4) Deșeurile de mercur, inclusiv lămpile fluorescente uzate, se colectează separat și nu sunt amestecate cu alte categorii de deșeuri periculoase sau cu alte deșeuri, substanțe sau materiale.

(5) Producătorii de deșeuri de mercur și întreprinderile, care administrează deșeuri de mercur, asigură împachetarea și etichetarea acestora, conform prevederilor art. 22 din prezenta lege și cerințelor privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobată de Guvern.

(6) Transportarea deșeurilor de mercur pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează, conform Regulamentului transporturilor de mărfuri periculoase pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat de Guvern.

(7) Depozitarea deșeurilor de mercur, inclusiv deșeurilor de mercur metalic, se realizează cu cerințele de gestionare și criteriile specifice de depozitare ale acestora, aprobată de Guvern.

### **Articolul 59. Deșeuri de azbest**

(1) În contextul prezentei legi deșeurile de azbest înseamnă substanțe sau produse și materiale care constau din sau conțin azbest, care constituie deșeuri în sensul articolului 2, pct. 8) din prezenta lege.

(2) Deșeurile de azbest trebuie să fie gestionate în mod sigur pentru mediu, ținînd cont de prevederile prezentei legi, cerințele aprobată de Guvern, precum prevederile

Convenției de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora și documetele directoare adoptate în cadrul acesteia.

(3) Deșeurile de azbest trebuie să fie colectate separat, ambalate, etichetate, depozitate și eliminate într-un depozit de deșeuri într-un loc, destinat special pentru eliminarea deșeurilor de azbest.

(4) Colectarea, transportarea, stocarea, tratarea sau eliminarea deșeurilor de azbest se realizează în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor eliberate conform prevederilor art. 25 cu respectarea condițiilor stabilite în autorizație.

(5) Producătorii de deșeuri de azbest și întreprinderile, care administrează deșeuri de azbest, asigură împachetarea și etichetarea acestora, conform prevederilor art. 22 din prezenta lege și cerințelor privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobate de Guvern.

(6) Transportarea deșeurilor de azbest pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează, conform Regulamentului transporturilor de mărfuri periculoase pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat de Guvern.

#### **Articolul 60. Anvelope uzate**

(1) În contextul prezentei legi anvelope uzate înseamnă anvelope, care constituie deșeuri în sensul articolului 2, pct. 8) din prezenta lege.

(2) Anvelope uzate trebuie să fie gestionate în mod sigur pentru mediu, ținând cont de prevederile prezentei legi, cerințele aprobate de Guvern, precum prevederile Convenției de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora și documetele directoare adoptate în cadrul acesteia.

(3) Activitățile de gestionare a anvelopelor uzate se realizează în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor eliberate conform prevederilor art. 25 cu respectarea condițiilor stabilite în autorizație.

(4) Colectarea, transportarea și păstrarea anvelopelor uzate se efectuează separat cu folosirea unei rețele de colectare a cauciucurilor uzate prin intermediul centrelor de deservire tehnică a automobilelor, centrelor comerciale, parcărilor și a altor obiecte autorizate, conform prezentei legi.

(5) În conformitate cu prevederile art. 13 din prezenta lege, anvelope uzate și alte deșeuri de cauciuc sunt supuse valorificării materiale sau energetice, conform cerințelor aprobate de Guvern.

(6) În cazul valorificării energetice a anvelopelor uzate, operatorul este obligat să asigure stabilirea și ținerea sistemelor de purificare a emisiilor în componentele mediului, echipamentului de măsurare pentru controlul emisiilor, inclusiv computerizat, precum și raportarea volumelor de emisii și rezultatelor de control, conform legislației de mediu în vigoare.

(7) Transportul transfrontalier de anvelope uzate dinspre teritoriul național către întreprinderi de valorificare sau eliminare de peste hotare se restricționează prin legislație.

## **Articolul 61. Deșeuri de metale feroase și neferoase**

(1) În contextul prezentei legi deșeuri de metale feroase și neferoase înseamnă metale feroase și neferoase, care constituie deșeuri în sensul articolului 2, pct. 8) din prezenta lege. Resturi de metale generate în rezultatul proceselor tehnologice se consideră ca deșeuri.

(2) Deșeurile de metale feroase și neferoase trebuie să gestioneze în mod sigur pentru mediu, ținând cont de prevederile prezentei legi, cerințele aprobate de Guvern, precum prevederile Convenției de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora și documetele directoare adoptate în cadrul acesteia.

(3) Activitățile de gestionare a deșeurilor de metale feroase și neferoase se realizează în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor eliberate conform prevederilor art. 25 cu respectarea condițiilor stabilite în autorizație.

(4) Transportarea metalelor feroase și neferoase, inclusiv și în formă de praf sau pulbere, și deșeurilor acestora pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează, conform Regulamentului transporturilor de mărfuri periculoase pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat de Guvern.

(5) Colectarea deșeurilor de metale feroase și neferoase se efectuează separat cu folosirea unei rețele de colectare a acestora, conform prezentei legi și cerințelor aprobate de Guvern.

(6) Deșeurile de metale feroase și neferoase sunt supuse reutilizării și reciclării conform art. 14 din prezenta Lege.

(7) Activitățile de recuperare și reciclare a deșeurilor de metale sunt supuse controlului ecologic.

(8) Operatorul activităților de recuperare, reciclare a deșeurilor de metale este obligat să asigure stabilirea și ținerea sistemelor de purificare a emisiilor în componentele mediului, echipamentului de măsurare pentru controlul emisiilor, precum și raportarea volumelor de emisii și rezultatelor de control, conform legislației de mediu în vigoare.

(9) În cazul în care reutilizarea și reciclarea deșeurilor de metale feroase și neferoase este posibilă din punct de vedere tehnic și sigur pentru mediul înconjurător, atunci transportul transfrontalier de deșeuri dinspre teritoriul național către instalații de recuperare sau reciclare de peste hotare se restricționează prin legislație.

## **Articolul 62. Centrul de gestionare a deșeurilor periculoase**

(1) Centrul de gestionare a deșeurilor periculoase, denumit în continuare Centru, este o întreprindere fondată în conformitate cu prevederile Legii nr. 146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat”.

(2) Centrul include în activitățile sale repartizarea tratamentelor pentru deșeurile poluanților organici persistenți sau contaminate cu poluanții organici persistenți, deșeurile cu conținut de mereur și deșeurile periculoase formate în urma dezasamblării

bateriilor și acumulatoarelor, echipamentelor electrice și electronice și automobilelor scoase din uz și exportul acestora pentru eliminare finală.

(3) Centrul include în activităile sale posibilităile de primire și repartizare a tratamentelor altor tipuri de deșeuri periculoase.

## **Capitolul VIII** **IMPORTUL ȘI EXPORTUL DEȘEURILOR**

### **Articolul 63. Regimul importului de deșeuri**

Este interzis importul în Republica Moldova de deșeuri și reziduuri de orice natură, în stare brută și prelucrată, cu excepția categoriilor de deșeurilor listate din anexa nr. 7, destinate utilizării în calitate de materie primă secundară la întreprinderile autohtone existente, în scopul prelucrării, acumulării temporare, depozitării sau distrugerii prin orice metode.

### **Articolul 64. Transferul și exportul deșeurilor**

(1) Producătorii și deținătorii de deșeuri periculoase pot exporta aceste deșeuri, numai pentru eliminare finală în țările care au ratificat Convenția Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora, și care dispun de tehnologie adecvată și acceptă să efectueze asemenea operațiuni.

(2) Transferul de deșeuri din Republica Moldova în alte țări se realizează numai cu aprobarea notificării pentru export sau tranzit cu respectarea prevederilor regulamentelor privind transferurile de deșeuri aprobată prin hotărîre de Guvern.

(3) Exportul de deșeuri poate fi efectuat numai cu aprobarea notificării pentru export sau tranzit de către autoritățile competente desemnate de țara importatoare, precum și cu respectarea prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(4) Evidența notificărilor se va realiza prin SIMD menționat la articolul 33.

## **Capitolul IX** **RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI PRIVIND DEȘEURILE**

### **Articolul 65. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind deșeurile**

(1) Nerespectarea prevederilor prezentei legi și a actelor normative aprobate în temeiul prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravențională, penală sau civilă, conform legii.

(2) Prejudiciul cauzat sănătății populației sau urmare a poluării mediului provocat în timpul desfășurării activităților cu deșeurile urmează să fie recuperat în conformitate cu prevederile Codului Civil al Republicii Moldova.

## **Capitolul X** **DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE**

### **Articolul 66. Dispozitii tranzitorii**

(1) Guvernul, de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) în termen de şase luni va elabora și aproba actele normative nominalizate în art. 7, 16, 17, 24, 33, 49, 50, 52, 54 și 55;
- b) în termen de un an:
  - va elabora și prezenta Parlamentului proiecte de acte legislative pentru a pune în concordanță legislația în vigoare cu prevederile prezentei legi;
  - va ajusta propriile acte normative la prevederile prezentei legi;
  - va elabroara și aproba actele normative nominalizate în art. 60 și 61;
  - va stabili mecanismul de răspundere extinsă a producătorilor de deșeuri, conform art. 12;
- c) în termen de 2 ani:
  - va crea Centrul pentru gestionarea deșeurilor periculoase, conform art. 62;
  - va elabora și aproba actele normative ce țin de reglementarea specifică a anumitor categorii de deșeuri menționate în art. 13, 51, 53, 57, 58 și 59;
- d) în termen de 3 ani va elabroara și aproba Programul național privind gestionarea deșeurilor.

(2) În termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, prevederile alin. (1), (2) și (3) din art. 32 se vor aplica și producătorilor de deșeuri nepericuloase.

### **Articolul 67. Dispoziții finale**

(1) Administrațiile zonelor libere sunt obligate să aplice prevederile prezentei legi în zonele pe care le administrează.

(2) Anexele nr. 1 - 7 fac parte integrantă din prezenta lege.

(3) Prezenta lege intră în vigoare după 12 luni de la momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr. 1347-XIII din 9 octombrie 1997 privind deșeurile de producție și menajere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 16-17, art. 101), cu modificările și completările ulterioare.

**PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI**

## Operațiunile de eliminare

- D 1 Depozitarea în sau pe sol (de ex., depozite de deșeuri etc.)
- D 2 Tratarea solului (de ex.: biodegradarea deșeurilor lichide sau nămoloase în sol etc.)
- D 3 Injectarea în adâncime (de ex., injectarea deșeurilor care pot fi pomitate în puțuri, saline sau depozite geologice naturale etc.)
- D 4 Acumulare la suprafață (de ex.: depunerea de deșeuri lichide sau nămoloase în bazine, iazuri sau lagune etc.)
- D 5 Depozite special construite (de ex.: depunerea în compartimente separate etanșe care sunt acoperite și izolate unele față de celealte și față de mediul înconjurător etc.)
- D 6 Evacuarea într-o masă de apă, cu excepția mărilor/oceanelor
- D 7 Evacuarea în mări/oceane, inclusiv eliminarea în subsolul marin
- D 8 Tratarea biologică nemenționată în altă parte în prezenta anexă, care generează compuși sau mixturi finale eliminate prin intermediul unuia dintre procedeele numerotate de la D 1 la D 12
- D 9 Tratarea fizico-chimică nemenționată în altă parte în prezenta anexă, care generează compuși sau mixturi finale eliminate prin intermediul unuia dintre procedeele numerotate de la D 1 la D 12 (de ex.: evaporare, uscare, calcinare etc.)
- D 10 Incinerarea pe sol
- D 11 Incinerarea pe mare \*
- D 12 Stocarea permanentă (de ex.: plasarea de recipiente într-o mină etc.)
- D 13 Amestecarea anterioară oricărui operațiuni numerotate de la D 1 la D 12\*\*
- D 14 Reambalarea anterioară oricărui operațiuni numerotate de la D 1 la D 13
- D 15 Stocarea înaintea oricărui operațiuni numerotate de la D1 la D14 (excluzând stocarea temporară, înaintea colectării, în zona de generare a deșeurilor) \*\*\*

\* Această operațiune este interzisă de actele și de convenții internaționale.

\*\* În cazul în care nu există nici un alt cod D corespunzător, aceasta include operațiunile preliminare înainte de eliminare, inclusiv preprocesarea, cum ar fi, printre altele, sortarea, sfărâmarea, compactarea, granularea, uscarea, mărunțirea uscată, condiționarea sau separarea înainte de supunerea la oricare dintre operațiunile numerotate de la D1 la D12.

\*\*\* Stocare temporară înseamnă stocare preliminară.

## Operațiuni de valorificare

- R 1 Întrebuițarea în principal drept combustibil sau ca altă sursă de energie\*
  - R 2 Recuperarea/regenerarea solvenților
  - R 3 Reciclarea/recuperarea substanțelor organice care nu sunt utilizate ca solvenți (inclusiv compostarea și alte procese de transformare biologică)\*\*
  - R 4 Reciclarea/recuperarea metalelor și compușilor metalici
  - R 5 Reciclarea/recuperarea altor materiale anorganice \*\*\*
  - R 6 Regenerarea acizilor sau a bazelor
  - R 7 Valorificarea componentilor utilizați pentru reducerea poluării
  - R 8 Valorificarea componentelor catalizatorilor
  - R 9 Rerafinarea petrolului sau alte reutilizări ale petrolului
  - R 10 Tratarea terenurilor având drept rezultat beneficii pentru agricultură sau ecologie
  - R 11 Utilizarea deșeurilor obținute din oricare dintre operațiunile numerotate de la R 1 la R 10
  - R 12 Schimbul de deșeuri în vederea expunerii la oricare dintre operațiunile numerotate de la R 1 la R 11 \*\*\*\*
  - R 13 Depozitarea deșeurilor înaintea oricărei operațiuni numerotate de la R 1 la R 12 (excluzând stocarea temporară, înaintea colectării, la situl unde a fost generat deșeul)
- \*\*\*\*\*

\* Aceasta implică instalații de incinerare destinate în principal tratării deșeurilor municipale solide, numai în cazul în care randamentul lor energetic este egal sau mai mare decât 0,60 folosindu-se următoarea formulă:

$$\text{Eficiența energetică} = (\text{Ep} - (\text{Ef} + \text{Ei})) / (0,97 \times (\text{Ew} + \text{Ef})), \text{ unde:}$$

**Ep** reprezintă producția anuală de energie sub formă de căldură sau electricitate.

Aceasta este calculată înmulțind energia produsă sub formă de electricitate cu 2,6 și energia produsă sub formă de căldură pentru utilizare comercială (GJ/an) cu 1,1

**Ef** reprezintă consumul anual de energie al sistemului, provenită din combustibili, care contribuie la producția de aburi (GJ/an)

**Ew** reprezintă energia anuală conținută de deșeurile tratate, calculată pe baza valorii calorice nete inferioare a deșeurilor (GJ/an)

**Ei** reprezintă energia anuală importată, exclusiv Ew și Ef (GJ/an)

0,97 este un coeficient care reprezintă pierderile de energie datorate reziduurilor generate în urma incinerării și radierii.

Această formulă se aplică în conformitate cu documentul de referință privind cele mai bune tehnici existente pentru încinerarea deșeurilor.

\*\* Aceasta include și gazificarea și piroliza care folosesc componentele ca produse chimice.

\*\*\* Aceasta include și tehnologiile de curățire a solului care au ca rezultat operațiuni de valorificare a solului și de reciclare a materialelor de construcție anorganice.

\*\*\*\* În cazul în care nu există niciun alt cod R corespunzător, aceasta include operațiunile preliminare înainte de valorificare, inclusiv preprocesarea, cum ar fi, printre altele, demontarea, sortarea, sfârâmarea, compactarea, granularea, mărunțirea uscată, condiționarea, reîmbalarea, separarea și amestecarea înainte de supunerea la oricare dintre operațiunile numerotate de la R1 la R11.

\*\*\*\*\* Stocare temporară înseamnă stocare preliminară în conformitate cu articolul 2 punctul 5).

## **Proprietăți ale deșeurilor care fac ca acestea să fie periculoase**

H 1 "Explozive": substanțe și preparate care pot exploda sub efectul unei scântei sau care sunt mai sensibile la șocuri sau frecare decât dinitrobenzenul.

H 2 "Oxidante": substanțe și preparate care produc reacții puternic exoterme în contact cu alte substanțe, mai ales cu substanțe inflamabile.

H 3-A "Foarte inflamabile":

- substanțe și preparate lichide care au punctul de aprindere sub 21°C (inclusiv lichide extrem de inflamabile), sau

- substanțe și preparate care se pot încălzi până la aprinderea în contact cu aerul la temperatura ambientă, fără aport de energie, sau

- substanțe și preparate în stare solidă care se pot aprinde cu ușurință după un contact scurt cu o sursă de aprindere și care continuă să ardă sau să se consume și după îndepărarea sursei de aprindere sau

- substanțe și preparate gazoase care se inflamează în aer la presiune normală, sau

- substanțe și preparate care, în contact cu apă sau cu aerul umed, produc gaze foarte inflamabile în cantități periculoase.

H 3-B "Inflamabile": substanțe și preparate lichide care au punctul de aprindere egal sau mai mare de 21°C și mai mic sau egal cu 55°C.

H 4 "Iritante": substanțele și preparatele necorozive care, prin contact imediat, prelungit sau repetat cu pielea sau cu mucoasa, pot provoca inflamații.

H 5 "Nocive": substanțe și preparate care, în cazul în care sunt inhalate sau ingerate sau pătrund prin piele, pot constitui riscuri limitate pentru sănătate.

H 6 "Toxice": substanțe și preparate (inclusiv substanțe și preparate foarte toxice) care, în cazul în care sunt inhalate sau ingerate sau pătrund prin piele, pot produce vătămări serioase, acute sau cronice pentru sănătate și pot fi chiar letale.

H 7 "Cancerigene": substanțe și preparate care, în cazul în care sunt inhalate sau ingerate sau pătrund prin piele, pot induce cancerul sau creșterea incidenței lui.

H 8 "Corozive": substanțe și preparate care pot distrugă țesuturile vii la contactul cu acestea.

H 9 "Infecțioase": substanțe și preparate cu conținut de microorganisme viabile sau toxine ale acestora care sunt cunoscute ca producând boli la om sau la alte organisme vii.

H 10 "Toxice pentru reproducere": substanțe și preparate care, în cazul în care sunt inhalate sau ingerate sau pătrund prin piele, pot induce malformații congenitale neereditare sau creșterea incidenței acestora.

H 11 "Mutagene": substanțe și preparate care, în cazul în care sunt inhalate sau ingerate sau pătrund prin piele, pot produce defecte genetice ereditare sau creșterea incidenței acestora.

H 12 Deșeuri care emit gaze toxice sau foarte toxice în contact cu apa, aerul sau un acid.  
H 13 "Sensibilizante" substanțe și preparate care, în cazul în care sunt inhalate sau pătrund prin piele, pot cauza o reacție de hipersensibilizare astfel încât expunerea ulterioară la substanța sau preparatul respectiv poate produce efecte nefaste caracteristice.

H 14 "Ecotoxice": deșeuri care prezintă sau pot prezenta riscuri imediate sau întârziate pentru unul sau mai multe sectoare ale mediului înconjurător.

H 15 Deșeuri capabile prin orice mijloace, după eliminare, să producă altă substanță de exemplu, levigat, care posedă unele din caracteristicile prezentate mai sus.

## **Exemple de măsuri de prevenire a generării deșeurilor menționate la articolul 36**

*Măsuri care pot afecta condițiile de bază referitoare la generarea de deșeuri*

1. Folosirea măsurilor de planificare sau a altor instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor.
2. Promovarea cercetării și a dezvoltării în vederea realizării de produse și tehnologii mai curate și mai economice și distribuirea și utilizarea rezultatelor cercetării și dezvoltării.
3. Dezvoltarea unor indicatori eficienți și semnificativi ai presunilor de mediu asociate generării de deșeuri cu scopul de a contribui la prevenirea generării de deșeuri la toate nivelurile, de la compararea produselor la nivel comunitar prin acțiuni ale autorităților locale până la nivel național.

*Măsuri care pot afecta fază de proiectare, producție și distribuție*

4. Promovarea eco-design-ului (integrarea sistematică a aspectelor de mediu în proiectarea produselor în scopul îmbunătățirii performanței de mediu a acestora pe toată durata ciclului lor de viață).
5. Furnizarea de informații privind tehniciile de prevenire a generării deșeurilor pentru a facilita punerea în aplicare a celor mai bune tehnici disponibile în funcție de industrie.
6. Organizarea de cursuri de formare pentru autoritățile competente privind includerea cerințelor privind prevenirea generării de deșeuri în autorizațiile eliberate în temeiul prezentei legi.
7. Includerea de măsuri de prevenire a generării de deșeuri la instalațiile care nu intră sub incidența prezentei legi. În cazurile necesare, astfel de măsuri pot include evaluări sau planuri de prevenire a generării de deșeuri.
8. Organizarea de campanii de sensibilizare sau acordarea de ajutorare financiară, în luarea deciziilor sau alte tipuri de sprijin pentru întreprinderi. Aceste măsuri pot fi deosebit de eficiente în măsura în care sunt concepute și adaptate pentru întreprinderile mici și mijlocii și sunt aplicate în rețele de întreprinderi bine stabilite.
9. Utilizarea acordurilor voluntare, a grupurilor de consumatori/producători sau a negocierilor sectoriale pentru a încuraja întreprinderile sau operatorii din sectoarele de activitate interesate să își stabilească propriile planuri sau obiective privind prevenirea generării deșeurilor, sau să corecteze produsele sau ambalajele care generează prea multe deșeuri.
10. Promovarea unor sisteme certificate de gestionare a mediului, inclusiv EMAS și ISO 14001.

*Măsuri care pot afecta fază de consum și de utilizare*

11. Instrumente economice, cum ar fi stimulente pentru achiziții curate sau instituirea unei plăți obligatorii de către consumatori pentru un anumit articol sau un ambalaj care ar fi în mod normal furnizat gratuit.
12. Organizarea unor campanii de sensibilizare și de informare direcționate către publicul larg sau către o categorie specifică de consumatori.
13. Promovarea de eco-etichete certificate.
14. Acorduri cu industria, cum ar fi, de exemplu, utilizarea unor grupuri de produse, ca aceleia care sunt incluse în cadrul politicilor integrate ale produselor sau acorduri cu vânzătorii cu amănuntul privind furnizarea de informații referitoare la prevenirea generării deșeurilor și la produsele cu impact redus asupra mediului.
15. Încurajarea reutilizării și/sau a reparării produselor defecte sau a componentelor acestora, în special prin recurgerea la măsuri educative, economice, logistice sau a altor măsuri, cum ar fi sprijinirea sau înființarea unor centre și rețele acreditate de reparare și de reutilizare, în special în regiunile cu o densitate ridicată a populației.

**Categorii de echipamente electrice și electronice care fac obiectul articolului 50**

1. Aparate de uz casnic de mari dimensiuni
2. Aparate de uz casnic de mici dimensiuni
3. Echipamente informaticе și de telecomunicații
4. Echipamente de larg consum
5. Echipamente de iluminat
6. Unelte electrice și electronice (cu excepția uneltelor industriale fixe de mari dimensiuni)
7. Jucării, echipamente sportive și de agrement
8. Dispozitive medicale (cu excepția tuturor produselor implantate și infectate)
9. Instrumente de supraveghere și control
10. Distribuitoare automate.

**Lista substanțelor care fac obiectul dispozițiilor privind gestionarea stocurilor și deșeurilor de poluanți organici persistenti prevăzute la articolul 53**

**Secțiunea 1.**

**Lista substanțelor supuse dispozițiilor privind gestionarea stocurilor, conform alineatului (2) din articolul 53**

<b>Substanță</b>	<b>Nr. CAS</b>	<b>Nr. CE</b>	<b>Derogări specifice privind utilizarea ca intermediar sau alte specificații</b>				
			<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	
<b>1. Substanțe incluse în Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenti și/sau în Protocolul privind poluanții organici persistenti la Convenția asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi:</b>							
Tetrabromodifenileter C <sub>12</sub> H <sub>6</sub> Br <sub>4</sub> O a/						<p>1. Prin derogare art. 53 alin. (1) din prezenta lege, sunt permise producerea, introducerea pe piață și utilizarea pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) fără a aduce atingere literei b) articolele și preparatele prezentând concentrații de tetrabromodifenileter sub 0.1% din greutate, produse (parțial sau integral) pe baza de materii reciclate sau pe baza de materii obținute din deșeuri pregătite pentru reutilizare.</li> <li>b) echipamentele electrice și electronice, conform cerințelor menționate în art. 51 alin. (3) din prezenta lege.</li> </ul> <p>2. Articolele cu conținut de tetrabromodifenileter ca</p>	

		<p>element constitutiv al acestor articole, aflate deja în uz, se utilizează în continuare pînă la anul 2025.</p> <p>1. Prin derogare art. 53 alin. (1) din prezenta lege, sunt permise producerea, introducerea pe piață și utilizarea pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) fără a aduce atingere literei b) articolele și preparatele prezentînd concentrații de pentabromodifenileter sub 0.1% din greutate, produse (parțial sau integral) pe baza de materii reciclate sau pe baza de materii obținute din deșeuri pregătite pentru reutilizare.</li> <li>b) echipamentele electrice și electronice, conform cerințelor menționate în art. 51 alin. (3) din prezenta lege.</li> </ul> <p>2. Articolele cu conținut de pentabromodifenileter ca element constitutiv al acestor articole, aflate deja în uz, se utilizează în continuare pînă la anul 2025.</p>
		<p>1. Prin derogare art. 53 alin. (1) din prezenta lege, sunt permise producerea, introducerea pe piață și utilizarea pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) fără a aduce atingere literei b) articolele și preparatele prezentînd concentrații de hexabromodifenileter sub 0.1% din greutate, produse (parțial sau integral) pe baza de materii reciclate sau pe baza de materii obținute din deșeuri pregătite pentru reutilizare.</li> </ul>

		<p>b) echipamentele electrice și electronice, conform cerințelor menționate în art. 50 alin. (3) din prezenta lege.</p> <p>2. Articolele cu conținut de hexabromodifenileter ca element constitutiv al acestor articole, aflate deja în uz, se utilizează în continuare pînă la anul 2025.</p>
Heptabromodifenileter $C_{12}H_3Br_7O$ b/		<p>1. Prin derogare art. 53 alin. (1) din prezenta lege, sunt permise producerea, introducerea pe piață și utilizarea pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) fără a aduce atingere literei b) articolele și preparatele prezentînd concentrații de HBDE sub 0,1% din greutate, produse (parțial sau integral) pe baza de materii reciclate sau pe baza de materii obținute din deșeuri pregătite pentru reutilizare.</li> <li>b) echipamentele electrice și electronice, conform cerințelor menționate în art. 50 alin. (3) din prezenta lege.</li> </ul> <p>2. Articolele cu conținut de heptabromodifenileter ca element constitutiv al acestor articole, aflate deja în uz, se utilizează în continuare pînă la anul 2025.</p>
Sulfonați perfluoroctanici (PFOS) c:/ Acid sulfonic perfluoroctanic, sărurile acestuia, inclusiv: - fluorura de sulfonil perfluoroctanică; - sulfonat perfluoroctan de		<p>1. În scopul acestei intrări:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) articolul 53 alineatul (2) litera (b) se aplică concentrațiilor de PFOS mai mici sau egale cu 10 mg/kg (0,001 procente masice) prezente în substanțe sau în</li> </ul>

potasiu; - perfluorosulfonat de amoniu; - sulfonat de perfluoroctan de dietanolamoniu; - sulfonat de perfluoroctan de tetraetilamoniu; - sulfonat de perfluoroctan didecildimetilamoniu			<p>preparate.</p> <p>b) se aplică articolul 53 alineatul (2) litera (b) concentrațiilor de PFOS în produse sau articole semifinile sau în componente ale acestora, în cazul în care concentrația de PFOS este mai mică de 0,1 procente masice, calculată în raport cu masa componentelor distincte din punct de vedere structural sau microstructural care conțin PFOS sau, pentru textile sau alte materiale acoperite, în cazul în care cantitatea de PFOS este mai mică de 1 µg/m<sup>2</sup> de material acoperit.</p> <p>2. Se permite utilizarea articolelor aflate deja în uz, care conțin PFOS ca element constitutiv al acestor articole. În cazul acestor articole, operatorul este obligat să notifice, fără întârziere nejustificată, autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului privind prezența PFOS în articolele gestionate.</p>
Aldrin	309-00-2	206-215-	-
Clordan	57-74-9	200-349-	-
Clordecon	143-50-0	205-601-	-
Dieldrin	60-57-1	200-484-	-
DDT (1,1,1-triclor-2,2-bis(4-	50-29-3	200-024-	-
Endosulfan	115-29-7	204-079-	-
	959-98-8	4	
Endrin	72-20-8	200-775-	-
Heptaclor	76-44-8	200-962-	-
Hexabromobifenil	36355-	252-994-	-
Hexaclorbenzen	118-74-1	200-273-	-

Hexaclorciclohexani, inclusive lindan	58-89-9 319-84-6 319-85-7	200-401- 2 206-270-	-
Mirex	2385-85-	219-196-	-
Pentaclorbenzen	608-93-5	210-172-	-
Toxafen	8001-35-	232-283-	-
Bifenili policlorurați (BPC)	1336-36- 3 și altele	215-648- 1 și altele	Fără a aduce atingere Regulamentului privind bifenilii policlorurați, se permite utilizarea articolelor
Hexaclorbutadienă	87-68-3	201-765-	-
Cloroalcani C10-C13 (parafine clorurate cu catenă scurtă – PCCS-uri) d/	85535- 84-8	287-476- 5	1. Prin derogare art. 53 alin. (1) din prezenta lege, sunt permise producerea, introducerea pe piață și utilizarea ca substanțe sau drept constituenți ai altor substanțe sau în amestecuri în concentrații mai mici de 1 % în greutate.  2. Prin derogare art. 53 alin. (1) din prezenta lege, sunt permise
Naftaline policlorurate e/			-

În sensul prezentei anexe:

- a/ „Tetrabromodifenileter și pentabromodifenileter” înseamnă 2,2',4,4'-tetrabromodifenileter (BDE-47, Nr. CAS: 40088-47-9) și 2,2',4,4',5-pentabromodifenileter (BDE-99, Nr. CAS: 32534-81-9) și alți tetra- și pentabromodifenileteri prezenți în pentabromodifenileterul comercial.
- b/ „Hexabromodifenileter și Heptabromodifenileter” înseamnă 2,2',4,4',5,5'-hexabromodifenileter (BDE-153, Nr. CAS: 68631-49-2), 2,2',4,4',5,6'-hexabromodifenileter (BDE-154, Nr. CAS: 207122-15-4), 2,2',3,3',4,5',6-heptabromodifenileter (BDE-175, Nr. CAS: 446255-22-7), 2,2',3,4,4',5',6-heptabromodifenileter (BDE-183, Nr. CAS: 207122-16-5) și alți hexa- și heptabromodifenileteri prezenți în octabromodifenileterul comercial.
- c/ Sulfonați perfluoroctanici (PFOS) înseamnă substanțele definite printr-o formulă moleculară  $C_8F_{17}SO_2X$ , în care X = OH, sare metalică ( $O-M^+$ ), halogenură, amidă și alți derivați, inclusiv polimeri;
- d/ Parafine clorurate cu catenă scurtă înseamnă alcanii clorurați cu o lungime a lanțului de carbon de 10-13 atomi de carbon și un grad de clorurare mai mare de 48% din greutate.

e/ Naftaline policlorurate înseamnă compuși chimici pe baza sistemului inelului naftalenic, în care unul sau mai mulți atomi de hidrogen sunt înlocuiți de atomi de clor.

## Secțiunea 2

### Lista substanțelor supuse dispozițiilor privind gestionarea deșeurilor, conform alineatului (3) din articolul 53

Substanță	Nr. CAS	Nr. CE	Valoarea limită a concentrației în
1	2	3	4
Tetrabromodifenileter C <sub>12</sub> H <sub>6</sub> Br <sub>4</sub> O			
Pentabromodifenileter C <sub>12</sub> H <sub>5</sub> Br <sub>5</sub> O			
Hexabromodifenileter C <sub>12</sub> H <sub>4</sub> Br <sub>6</sub> O			
Heptabromodifenileter C <sub>12</sub> H <sub>3</sub> Br <sub>7</sub> O			
Acid perfluorocta sulfonic și derivații săi (PFOS) C <sub>8</sub> F <sub>17</sub> SO <sub>2</sub> X [X = OH, sare metalică (O-M <sup>+</sup> ), halogenură, amidă și alți derivați, inclusiv polimeri			
Dibenzo-p-dioxine policlorurate și dibenzofurani policlorurați			15 µg/kg (¹)
Aldrin	309-00-2	206-215-8	50 mg/kg
Clordan	57-74-9	200-349-0	50 mg/kg
Clordecon	143-50-0	205-601-3	50 mg/kg
Dieldrin	60-57-1	200-484-5	50 mg/kg
DDT (1,1,1-trichlor-2,2-bis(4-	50-29-3	200-024-3	50 mg/kg
Endrin	72-20-8	200-775-7	50 mg/kg
Heptaclor	76-44-8	200-962-3	50 mg/kg
Hexabrombifenil	36355-01-8	252-994-2	50 mg/kg
Hexaclorobenzen	118-74-1	200-273-9	50 mg/kg
Hexaclorciclohexani, inclusive lindan	58-89-9 319-84-6 319-85-7	210-168-9 200-401-2 206-270-8	50 mg/kg
Mirex	2385-85-5	219-196-6	50 mg/kg
Pentaclorbenzen	608-93-5	210-172-5	50 mg/kg
Toxafen	8001-35-2	232-283-3	50 mg/kg
Bifenili policlorurați (BPC)	1336-36-3 și	215-648-1	50 mg/kg (²)

<sup>(1)</sup>) Limitele se calculează în PCDD și PCDF în conformitate cu următorii factori de echivalență toxică (FET):

PCDD	FET
2,3,7,8-TeCDD	1
1,2,3,7,8-PeCDD	1
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01
OCDD	0,0003
PCDF	FET
2,3,7,8-TeCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
PCDD	FET
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
OCDF	0,0003

<sup>(2)</sup>) Acolo unde este cazul, se aplică metoda de calcul stabilită în standardele europene EN 12766-1 și EN 12766-2.

**Materia primă secundară pasibilă importului**

<b>Pozitia tarifară</b>	<b>Denumirea mărfuii</b>
<b>Maculatura</b>	
4707	Hîrtie sau carton reciclabile (deșeuri și maculatură):
4707 10	- Hîrtii sau carton kraft nealbite sau hîrtie sau
000	cartoane ondulate
4707 20	Alte hîrtii sau cartoane, obținute în principal din
000	paste chimice albite,
	necolorate în masă
4707 30	- Hîrtii sau cartoane, obținute în principal din pastă
	mecanică
	(de exemplu, ziare, periodice și imprimate
	similară):
4707 30	- Obținută din numere vechi de ziare sau nevîndute,
100	din reviste,
	anuar, cărți de telefon, broșuri și imprimate
	publicitare
4707 90	- Altele, inclusiv deșeuri și maculatură netriată:
4707 90	-- Netriate (și anume deșeuri de producție și
100	menajere de diverse sortimente de cartoane, de hîrtie albă
	și colorată)
4707 90	--Triate (și anume bucăte de hîrtie)
900	
<b>Deșeuri de sticlă</b>	
7001 00	Cioburi și alte deșeuri și resturi din sticlă;
	sticlă în masă:
7001	- cioburi și alte deșeuri și resturi din sticlă
00 100	(ce nu conțin substanțe periculoase)
<b>Deșeuri de fontă, de fier sau de oțel</b>	
7204	Deșeuri și resturi din fontă, de fier sau de oțel (fier
	vechi); deșeuri lingotate din fier sau oțel

## Notă explicativă la proiectul Legii privind deșeurile

### **1. Motivul emiterii actului normativ:**

Elaborarea proiectului Legii privind deșeurile este fundamentată de prevederile Agendei de Integrare Europeană, prevăzută de Strategia de gestionare a deșeurilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 248 din 10.04.2013, și se încadrează în prevederile Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, parafat deja de către Republicii Moldova.

Elaborarea acestei legi este condiționată de necesitatea introducerii unui sistem nou de management al deșeurilor în corespondere cu standardele internaționale și face parte dintr-un pachet complex de noi reglementări al protecției mediului. Activitățile de perfecționare a sistemului actual de gestionare a deșeurilor, prevăd transpunerea Directivei cadru privind deșeurile 2008/98/EC din 19.11.2008 și altor directive relevante domeniului, inclusiv de gestionare a deșeurilor periculoase și a produselor specifice.

Actualmente este în vigoare Legea nr. 1347-XIII din 9 octombrie 1997 privind deșeurile de producție și menajere, care, totodată, nu corespund prevederilor tratatelor internaționale care reglementează deșeurile, la care Republica Moldova este parte, abordărilor și legislației europene. Această lege nu asigură gestionarea integrată a deșeurilor, clasificarea și evidența acestora, reglementarea activităților de valorificare și eliminare a deșeurilor și nu este completată cu cadrul normativ respectiv.

Omenirea zi de zi este chemată să contribuie la reducerea impactului cauzat naturii de activitățile sale, prin promovarea principiului dezvoltării durabile, care de rând cu dezvoltarea economică ia în considerație protecția socială și protecția mediului înconjurător. Unul din aceste impacturi este gestionarea neadecvată a deșeurilor, deoarece este în creștere atât volumul, cât și toxicitatea acestora.

Deșeurile vor fi o sursă considerabilă de poluare a mediului ambiant în Republica Moldova atât timp, cât nu se vor întreprinde măsuri concrete în stabilirea unui management adecvat al deșeurilor, prin crearea unui cadrul legislativ, normativ și tehnic în corespondere cu principiile directivelor Uniunii Europene.

Aspectul juridic al gestionării deșeurilor este reglementat de câteva legi specifice acestui domeniu și mai multe acte legislative din domeniul protecției mediului, elaborate și promovate de către Ministerul Mediului pe parcursul anilor 1996-1998, inclusiv și Legea nr. 1347-XIII din 09.10.1997 privind deșeurile de producție și menajere. Nefuncționarea sau implementarea redusă a acestora constă în lipsa mecanismelor de aplicare a legilor elaborate. Concomitent aspectul juridic al managementului deșeurilor stabilește doar cadrul general al gestionării deșeurilor, pe când deșeurile specifice (acumulatoare, cauciucuri, uleiuri uzate și altele) nu sunt reglementate și se abandonează la întâmplare.

Gestionarea deșeurilor în Republica Moldova este abordată fragmentar de mai multe autorități ale administrației publice centrale, ceea ce nu contribuie la eficacitatea soluționării problemei deșeurilor.

Legislația specifică domeniului protecției mediului în Uniunea Europeană conține actualmente circa 20 de directive pentru colectare, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor. Directivele UE din domeniul managementului deșeurilor

pun accentul pe crearea „societății reciclabile”, ridicând responsabilitatea producătorului și indicând totodată condiții noi către înhumarea deșeurilor nerecuperabile. Produsele furnizate trebuie să fie inofensive pentru mediu și sănătate atât pe parcursul utilizării, cât și după trecerea acestora la categoria „deșeuri”.

Toate aceste considerente conduc la concluzia, că în Republica Moldova cadrul instituțional și legislativ pentru gestionarea deșeurilor este insuficient și necesită adoptarea unor măsuri stricte, adecvate fiecărei faze de eliminare a deșeurilor în mediu, în conformitate cu exigențele de mediu. Republica Moldova tinde spre aderarea la Uniunea Europeană, iar domeniul managementului deșeurilor solicită întreprinderea eforturilor mari în direcția alinierii la standardele juridice, organizatorice și tehnice din Europa Centrală și de Vest.

Conform ACQUIS-ului comunitar de mediu problema gestionării deșeurilor este una prioritară și devine din ce în mai actuală, aşa cum sarcina de bază a domeniului este de a preveni formarea deșeurilor. Actualmente domeniul managementul deșeurilor se intersecțează cu politica conceperii bunurilor materiale, unde sarcina Guvernului este de a promova principiul responsabilității producătorului și consumătorului în generarea deșeurilor.

În contextul celor expuse mai sus a apărut necesitatea elaborării unui nou act legislativ în scopul acomodării legislației naționale în domeniul deșeurilor la cea europeană și optimizării funcțiilor instituției responsabile din domeniul dat.

**2. Descrierea actului normativ propus:** Fiind preconizat ca o lege cadru pentru reglementarea deșeurilor, proiectul Legii transpune Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 312 din 22 noiembrie 2008. Legea privind deșeurile stabilește cadrul normativ general privind gestionarea deșeurilor, în vederea protejării sănătății populației și a mediului. Concomitent proiectul Legii transpune parțial prevederile generale ale unui sir de directive și regulamente, creând o platformă pentru preluarea sau transpunerea în legislația națională a prevederilor altor acte comunitare, prevăzute de Acordul de Asociere, precum și Acordul de Creare a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC), care este partea integrantă a Acordului de asociere.

Prin urmare, preluarea reglementărilor internaționale în gestionarea integrată a deșeurilor este crucială în scopul prevenirii și reducerii impactului cauzat de deșeuri asupra mediului, ecosistemelor, organismeelor și sănătății umane, prevenirii importului în țară a tehnologiilor și produselor periculoase și, respectiv, majorării de acumulare pe viitor a deșeurilor periculoase, cît și contribuirii la dezvoltarea economiei naționale verzi.

La rîndul său măsurile prevăzute de proiectul Legii vor contribui la executarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în urma ratificării tratatelor internaționale care stabilesc cerințele de reglementare a deșeurilor, inclusiv și prin reglementarea și stabilirea măsurilor de interzicere și/sau restricționare a substanțelor periculoase în produse sau articole.

Prezentul proiect de lege este elaborat în scopul armonizării legislației naționale în domeniul gestionării deșeurilor la cea europeană și optimizării funcțiilor instituției responsabile din domeniul protecției mediului, ce țin de gestionarea deșeurilor.

***Titlul actului normativ:*** Legea privind deșeurile.

***Obiectul actului normativ:*** Obiectul prezentei legi îl constituie stabilirea unor măsuri în vederea protecției mediului și a sănătății populației prin prevenirea sau reducerea efectelor adverse generate de producerea și gestionarea deșeurilor și a efectelor generale ale folosirii resurselor și creșterea eficienței folosirii acestora. Gestionarea deșeurilor se va realiza prin metode și procedee, ce nu pun în pericol sănătatea populației și mediul înconjurător, iar autoritățile competente vor autoriza, conform art. 24-25, și controla, conform art. 30-31, activitățile de recuperare și eliminare a deșeurilor, urmărind ca acestea:

- a) să nu prezinte riscuri pentru apă, aer, sol, floră și faună;
- b) să nu producă poluare sonică sau miros neplăcut;
- c) să nu afecteze peisajele sau zonele protejate.

***Conținutul actului normativ propus:***

Proiectul Legii este constituit din preambul, 10 capitole (67 articole) și 7 anexe și stabilește:

- ***prin capitolul I „Dispoziții generale”:*** Obiectul și domeniul de aplicare; definiții; ierarhia deșeurilor; prevederile care se referă la protecția sănătății populației și a mediului, subproduse, însetarea statutului de deșeu și lista deșeurilor;
- ***prin capitolul II „Competența administrației publice centrale și locale”:*** competența Guvernului, atribuțiile autorităților administrației publice centrale și locale;
- ***prin capitolul III „Cerințe generale privind gestionarea deșeurilor”:*** prevederile privind valorificarea, reutilizarea, reciclarea, eliminarea, inclusiv și prin depozitarea și incinerarea deșeurilor; răspunderea extinsă a producătorilor de produse și obligațiile gestionărilor de deșuci; principiile autonomiei și proximității; cerințele care se referă la deșurile periculoase, inclusiv și interdicția de amestecare a acestora;
- ***prin capitolul IV „Autorizare, control, evidențe și sisteme informaționale în domeniul activităților legate de gestionare a deșeurilor”:***
  - prevederile privind competența și procedura eliberării autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv și obligațiile de bază ale titularului de autorizație și derogările de la obligația de autorizare, introduse în secțiunea 1;
  - prevederile privind activitățile de control în domeniul gestionării deșeurilor, introduse în secțiunea 2;
  - prevederile privind evidența deșeurilor, introduse în secțiunea 3;
  - prevederile privind stabilirea Sistemului Informatic „Managementul Deșeurilor”, introduse în secțiunea 4;
- ***prin capitolul V „Programe”:*** prevederile privind elaborarea, implementarea, monitorizarea și raportarea implementării programelor de gestionare a deșeurilor și de prevenire a generării acestora; cerințele de evaluare, revizuire și adoptare a programelor; implicarea autorităților în elaborarea programelor de gestionare a deșeurilor și participarea publicului la elaborarea acestora;
- ***prin capitolul VI „Obligații în domeniul gestionării deșeurilor”:*** obligațiile legate de transportarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor, inclusiv și

persoanelor fizice și juridice în domeniul dat;

- **prin capitolul VII „Cerințe de gestionare a anumitor categorii de deșeuri”**: prevederile privind gestionarea anumitor de categorii de deșeuri, inclusiv fluxurilor de deșeuri specifice supuse răspunderii extinse a producătorului de produse, conform art. 12 din proiectul de lege, printre care sunt uleiuri uzate, baterii și acumulatori, echipamente electrice și electronice, vehiculele scoase din uz și ambalașe. Concomitent acestui capitol stabilește cerințele asupra deșeurilor medicale, poluanților organici persistenți, metalelor feroase și neferoase, deșeurilor de mercur și de azbest, anvelopelor uzate, bio-deșeurilor și deșeurilor generate de nave etc.;

▪ **prin capitolul VIII „Importul și exportul deșeurilor”**: prevederile privind regimul importului de deșeuri, transportarea peste hotare și exportul deșeurilor;

▪ **prin capitolul IX: „Răspunderea pentru încălcarea legislației privind deșeurile”**: prevederile ce țin de încălcarea legislației privind deșeurile, precum și recuperarea prejudiciului cauzat mediului și sănătății umane.

▪ **prin capitolul X „Dispozițiile tranzitorii și finale”**: dispozițiile finale și tranzitorii, inclusiv și prevederile privind organizarea executării legii și ajustarea cadrului normativ și intrarea în vigoare a legii. Este necesar de menționat, că la data intrării în vigoare a legii, va fi abrogată Legea nr. 1347-XIII din 9 octombrie 1997 privind deșeurile de producție și menajere.

#### ***Aspectele instituționale și de infrastructură:***

Adoptarea Legii privind deșeurile va contribui la perfecționarea cadrului legislativ în domeniul gestionării deșeurilor conform cerințelor Uniunii Europene și tratatelor intenționale multilaterale, la care Republica Moldova este parte. La acest capitol atribuțiile Guvernului constau în stabilirea direcțiilor prioritare în domeniul gestionării deșeurilor, aprobarea documentelor de politici în domeniul gestionării deșeurilor, precum și aprobarea unui sir de acte normative ce țin de reglementarea specifică a anumitor categorii de deșeuri, inclusiv a celor periculoase.

Tinând cont de faptul, că la nivel european politica privind managementul deșeurilor este sub agenda protecției mediului și la nivelul Consiliului și Comisiei Europene actele legale și deciziile în domeniul dat se stabilesc de Directoratele de Mediu, proiectul Legii propune optimizarea cadrului instituțional în domeniul dat, prevăzut de articolele 8-11 din prezenta lege, precum și consolidarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor periculoase, prevăzut de articolul 59.

Prin urmare, Legea privind deșeurile în ansamblu cu noul cadru politic național „Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 248 din 10.04.2013, va contribui la consolidarea cadrului legislativ-normativ și instituțional pentru gestionarea integrată a deșeurilor, precum și în vederea atragerii proiectelor investiționale în acest sector.

### **3. Descrierea aspectului economic și social:**

**Impactul macroeconomic și finanțier:** Politica economică a fiecărui stat trebuie să prevadă protecția mediului, fiind organizată pe principii manageriale, având o temeinică fundamentare legislativă, instituțională, administrativă, tehnologică și finanțiară, care să acționeze în vederea combaterii și prevenirii poluării, cît și în direcția integrării deșeurilor în mediu. Managementul deșeurilor

are drept scop valorificarea deșeurilor și conservarea maximă a resurselor neregenerabile. Deși eliminarea și valorificarea deșeurilor este costisitoarea acestea rămîn a fi obiective prioritare ale strategiei de protecție a mediului. Problemă aparte constituie aspectele economice ale procesului de recuperare, reciclare a deșeurilor. Este important ca costul unui produs realizat prin reciclare să reflecte corect eforturile impuse de activitățile de colectare, sortare și valorificare a deșeurilor colectate, inclusiv să permită o cotă de rentabilitate pentru întreprinderile implicate. Populația antrenată în procesul de colectare a deșeurilor reciclabile trebuie să fie stimulată, prin prețuri de achiziție sau prin taxe reduse pentru colectarea DMS.

Introducerea taxei de depozitare a deșeurilor de asemenea contribuie la selectarea deșeurilor în sursă. Colectarea separată a deșeurilor de rînd cu motivația economică contribuie la protecția mediului prin utilizarea rațională a resurselor naturale, inclusiv este exclus impactul cauzat mediului de la eliminarea deșeurilor (fie înhumare sau incinerare). Conform actualelor reglementări taxa lunară pentru colectarea deșeurilor variază între 3-10 lei pentru o persoană, fiind acoperite doar cheltuielile de colectare a deșeurilor, iar întreținerea depozitelor este lăsată în seama serviciilor de salubritate. Odată cu promovarea construcției depozitelor regionale este evidentă necesitatea stabilirii unor tarife adecvate cheltuielilor, ceea ce presupune majorarea taxelor actuale. Practica internațională denotă că costul eliminării unei tone de DMS variază între 60-80 € pentru depozitare, 100-120 € pentru reciclare și pînă la 200 € pentru incinerare. Așa cum rata medie anuală de generare a DMS pentru o persoană este de circa 400 kg, respectiv taxa lunară 2-3 € în dependență de modalitate de eliminare a deșeurilor.

*Impactul asupra activității de întreprinzător:* Este necesar să menționăm, că conform actualelor reglementări toți generatorii de deșeuri, inclusiv întreprinderile, organizațiile, instituțiile și populația achită serviciile de salubrizare pentru evacuarea DMS și a deșeurilor industriale ne periculoase. Conform anuarului statistic pe piața internă operează circa 780 de producători autohtoni care generează deșeuri periculoase. Date care ar permite divizarea acestor întreprinderi în mari, mijlocii și mici nu există, dar cel mai probabil, jumătate dintre ei se încadrează, în categoria întreprinderilor mici și mijlocii. Crearea Centrului de gestionare a deșeurilor periculoase ar avea un impact benefic asupra întreprinderilor mici și mijlocii, care nu pot crea capacitați proprii pentru valorificarea deșeurilor produse în procesul tehnologic, dar le pot transmite contra plată pentru tratare centrului.

*Impactul social:* Sporirea consumului în ultimele decenii, conduce inevitabil la creșterea globală a volumelor de deșeuri menajere solide (DMS). Azi în țările dezvoltate rata de generare a deșeurilor pentru o persoană variază de la 0,57 (România) la 6,53 kg/zi (Danemarca). În orașele Chișinău și Bălți se acumulează în jurul a 420-400 kg pe cap de locuitor anual sau 1,15 - 1,10 kg/zi, în centrele raionale acest indice variază între 0,25-0,9 kg/zi, deoarece doar o parte din deșeuri sunt evacuate la depozite prin intermediul serviciilor specializate de salubrizare. Pe parcursul 2005-2013 cantitatea de deșeuri municipale generate s-a dublat. Alt obiectiv al promovării proiectului Legii privind deșeurile constă în promovarea principiului „responsabilității producătorului”, care contribuie la producerea unor

mărfuri competitive pești, care pot fi recuperate și supuse dezasamblării.

Servicii specializate de autosalubritare există în municipii, în toate centrele raionale, inclusiv în orașele mici din cadrul raioanelor. Actualmente se atestă o intenție pozitivă de a crea servicii de colectare a deșeurilor și în unele sate. Succesele în acest domeniu sunt modeste atât din punct de vedere al investițiilor făcute cât și privită din punctul de vedere al percepției societății civile. Numărul persoanelor răcordate la aceste servicii în localitățile rurale este relativ jos, pe motivul lipsei resurselor financiare, iar calitatea serviciilor lasă mult de dorit. Populația de cele mai deseori refuză colectarea separată a deșeurilor, aruncând la întâmplare deșeurile. Deși APL este abilitată cu funcția responsabilă în organizarea acestor sisteme, taxele de salubrizare sunt incomparabil de mici ca să asigure finanțarea activităților de salubrizare și gestionare a deșeurilor. Măsurile propuse în proiectul Legii deșeurilor au drept scop soluționarea problemelor din domeniu prin promovarea unor structuri moderne de gestionare a deșeurilor menajere pentru recuperarea deșeurilor reciclabile și eliminarea sigură din punct de vedere al protecției mediului.

În același timp, având în vedere că obiectul proiectului de lege este destinat pentru stabilirea măsurilor necesare în scopul protecției mediului și a sănătății populației prin prevenirea sau reducerea efectelor adverse generate de producerea și gestionarea deșeurilor, adoptarea și realizarea măsurilor, prevăzute de lege, va induce la efecte benefice asupra sănătății populației actuale cât și asupra generațiilor viitoare.

*Impactul asupra mediului:* Necesitatea aprobării unei legi noi în domeniul gestionării deșeurilor rezidă din însuși natura și impactul deșeurilor asupra mediului și sănătății umane. Pe parcursul ultimilor decenii, impactul cauzat naturii în urma gestionării neadecvate a deșeurilor este enorm, deoarece este în creștere atât volumul, cât și toxicitatea acestora. Drept consecință a creșterii impactului nociv are loc poluarea terenurilor agricole, contaminarea resurselor acvatice, cât și deteriorarea aspectul peisajist al țării. Un alt motiv de alarmare constă în acumularea deșeurilor periculoase pe teritoriul întreprinderilor industriale sau abandonarea acestora la gropile de gunoi, pe motivul lipsei capacităților de tratare sau eliminare a acestora.

Adopțarea și implementarea legii va avea un efect pozitiv asupra mediului, componentelor acestuia și ecosistemelor, ținând cont de faptul că obiectul proiectului de lege în primul rînd este destinat pentru stabilirea măsurilor necesare în scopul protecției mediului și a sănătății populației prin prevenirea sau reducerea efectelor adverse generate de producerea și gestionarea deșeurilor, inclusiv celor periculoase. Concomitent adoptarea și implementarea legii va contribui la executarea angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova în urma ratificării tratatelor internaționale de mediu, ceea ce va fi benefic pentru dezvoltarea durabilă la nivel național, regional și internațional.

D. Bodnar / D. Bodnar  
De la nr. 1000 / De la nr. 1000  
V. V. Gheorghiu / V. V. Gheorghiu  
D. Bodnar / D. Bodnar